

Ársskýrsla 2017

Eftirlitsnefnd með fjármálum sveitarfélaga

Starfstímabilið október 2016 – september 2017

Desember 2017

SAMGÖNGU- OG
SVEITARSTJÓRNARRÁÐUNEYTIÐ

Efnisyfirlit

1. Inngangur	1
2. Skipan eftirlitsnefndar og starfsmaður	2
3. Hlutverk	3
3.1 Skyldur sveitarstjórna og aðgerðir nefndarinnar	3
3.2 Fyrirbyggjandi aðgerðir.....	3
4. Starfsreglur og starfsáætlun	4
5. Þróun fjármála sveitarfélaga	8
5.1 Verðlagsþróun	8
5.2 Heildartekjur.....	9
5.3 Rekstrargjöld	10
5.4 Framlegð (EBITDA)	12
5.5 Skuldir og skuldbindingar	13
5.6 Rekstrarniðurstaða.....	15
5.7 Veltufé frá rekstri	17
6. Störf nefndarinnar	20
6.1 Starfsemin.....	20
6.2 Fjárhagsáætlanir sveitarfélaga.....	21
6.3 Reikningsskil sveitarfélaga	21
6.4 Lífeyrisskuldbindingar sveitarfélaga.....	22
6.5 Viðmiðanir, lágmarksviðmið og lykiltölur.....	22
7. Sérstakar aðgerðir – samkomulag við sveitarfélög	25
7.1 Breiðdalshreppur	25
7.2 Reykjanesbær	26
8. Yfirlit um helstu fjárhæðir og kennitölur	30
Samantekin reikningsskil allra sveitarfélaga.....	30
A-hluti Samanburður á ársreikningum 2016	31
A- og B-hluti Samanburður á ársreikningum 2016	40

1. Inngangur

Í skýrslunni er fjallað um ársreikninga ársins 2016 og þróun fjármála sveitarfélaga á því ári með samanburði við fyrri ár og samanburði við fjárhagsáætlun fyrir árið 2017. Yfirlit um fjármál einstakra sveitarfélaga fyrir árið 2016 er að finna í 8. kafla skýrslunnar. Eins og kunnugt er ber sveitarfélögum að skila til ráðuneytisins ársreikningi 2016 eigi síðar en 20. maí ár hvert. Vegna tímasetningar á skilum ársreikninga þykir eftirlitsnefndinni rétt að tímasetja ársskýrslu nefndarinnar á milli ára og fjalla um störf hennar fyrir tímabilið október til september ár hvert.

Auk skoðunar á samstæðu A- og B-hluta hefur eftirlitsnefndin sérstaklega skoðað A-hluta sveitarfélaga. Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga um jafnvægi í rekstri og skuldir miðast við A- og B-hluta en ljóst er að andi laganna er að sömu viðmið eigi við um rekstur A-hluta þar sem skatttekjum er ætlað að standa undir megin hluta rekstrarútgjalda þótt það sé ekki orðað þannig beint í lögnum.

Eins og fyrr var megin áherslan í störfum nefndarinnar vegna fjárhagslegra viðmiða sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011, og ákvæða í reglugerð nr. 502/2012 um fjárhagsleg viðmið. Við lok ársins 2015 störfuðu sex sveitarfélög eftir ákvæðum um aðlögun að fjárhagslegum viðmiðum en í árslok 2016 eru sveitarfélögin þrjú, sjá mynd 19.

Við yfirferð á fjármálum sveitarfélaga verður ekki annað séð en rekstrarniðurstaða ársins 2016 sé betri en undanfarin ár. Veltufé frá rekstri sem hlutfall af heildartekjum er að styrkjast og er árið 2016 svipað og það var árið 2012 þegar það var sem mest. Nettó skuldir lækka lítillega í krónum og lækka jafnframt nokkuð sem hlutfall af heildartekjum. Þrátt fyrir misjafna stöðu einstakra sveitarfélaga virðist fjárhagsstaða þeirra á heildina litið vera ágæt.

Á árinu 2016 voru samþykkt ný lög vegna Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins og Brúar lífeyrissjóðs. Í árslok 2017 voru sveitarfélögum kynntar niðurstöður útreikninga Brúar þar sem fram kom að auknar skuldbindingar nema um 40 milljörðum króna sem skiptast á Jafnvægissjóð (9,9 mkr.), Lífeyrisaukasjóð (27,3 mkr.) og Varúðarsjóð (3,0 mkr.). Bókfærðar lífeyrisskuldbindingar A-hluta sveitarfélaga í árslok 2016 nema um 82 milljörðum króna og nemur aukning lífeyrisskuldbindinga því um 50%. Flest sveitarfélög munu fjármagna aukna lífeyrisskuldbindingu með lántöku sem áætlað er að hækki skuldahlutfall um 14% ef miðað er við heildartekjur ársins 2016.

Vegna yfirferðar á fjármálum sveitarfélaga hefur eftirlitsnefndin sett fram viðmið sem byggðar eru á lágmarkskröfum vegna fjárhagslegra viðmiða, þ.e.a.s. viðmið sem taka mið af því að standast jafnvægisreglu og skuldareglu sveitarstjórnarlaga. Viðmið þessi byggjast á mismunandi skuldahlutfalli og sýna þannig samspil við önnur viðmið þegar fjármál sveitarfélags eru skoðuð.

Eftirlitsnefndin hefur orðið vör við það að misbrestur er á að meðferð frávika/viðbótarútgjalda sé í samræmi við sveitarstjórnarlög þrátt fyrir mjög skýr ákvæði í lögum um meðferð þeirra. Ekki er heimilt í lögnum að viðaukar séu gerðir eftir á eða til endurskoðunar á fjárhagsáætlun í lok árs. Nefndin telur þörf á að efla skilning sveitarstjórna á þessu lagaákvæði og styrkja sveitarstjórnir í innleiðingu á virku kostnaðareftirliti.

2. Skipan eftirlitsnefndar og starfsmaður

Skipan eftirlitsnefndar í september 2017.

Aðalmenn

Pórir Ólafsson, formaður
Anna Skúladóttir
Birgir L. Blöndal

Varamenn

Hermann Sæmundsson
Guðmundur Fr. Sigurðsson
Halldór V. Kristjánsson

Starfsmaður

Eiríkur Benónýsson

Sigurður Ármann Snævarr, frá Sambandi íslenskra sveitarfélaga, situr fundi nefndarinnar.

Þann 1. desember 2017 lét Anna Skúladóttir af störfum í nefndinni og sæti hennar tók Gerður Guðjónsdóttir.

3. Hlutverk

Þann 1. janúar 2012 tóku nýju sveitarstjórnarlögin, lög nr. 138/2011, gildi og starfar eftirlitsnefndin samkvæmt VIII. kafla laganna. Hlutverk nefndarinnar samkvæmt lögnum er að fylgjast með fjármálum, þ.m.t. reikningsskilum og fjárhagsáætlunum sveitarfélaga, og bera saman við viðmiðanir samkvæmt lögum þessum og reglum settum samkvæmt þeim. Nefndin skal hafa almennt eftirlit með því að fjármál og fjármálastjórn sveitarfélaga séu í samræmi við lög og reglur. Eftirlit nefndarinnar og ákvarðanir hennar skulu byggjast á heildarmati á fjárhagslegri stöðu einstakra sveitarfélaga. Nefndinni ber í einstökum málum að velja úrræði sem líklegust eru til að ná þeim markmiðum sem að er stefnt að teknu tilliti til sjálfstjórnar sveitarfélaga.

Á grundvelli 3. mgr. 64. gr. og 81. gr. sveitarstjórnarlaga var sett reglugerð um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga, nr. 502/2012. Reglugerðin var sett í þeim tilgangi að setja skýr viðmið um rekstur og fjárhagsstöðu sveitarfélaga og tryggja virkt eftirlit með því að sveitarfélög uppfylli kröfur um fjárhagslega sjálfbærni samkvæmt sveitarstjórnarlögnum.

3.1 Skyldur sveitarstjórna og aðgerðir nefndarinnar

Komist sveitarfélag í fjárþröng svo að sveitarstjórn telur sér ekki unnt að standa í skilum skal hún tilkynna það eftirlitsnefndinni þegar í stað. Nefndin lætur þá rannsaka fjárreiður og rekstur sveitarfélagsins og leggur síðan fyrir sveitarstjórn að bæta úr því sem áfátt kann að reynast.

Þegar tilefni er til vegna fjármála eða fjármálastjórnar sveitarfélags skulu ráðherra og viðkomandi sveitarstjórn, á grundvelli rökstuddrar tillögu eftirlitsnefndar, gera samkomulag um fjárhagsleg málefni sveitarfélagsins. Í samkomulagi skal fjalla um tilgang þess og viðmið um fjárhagsleg málefni eftir því sem þörf er á, þar á meðal um rekstur, fjárfestingar og álagningu gjalda og skatta. Ráðherra getur einnig gert samkomulag að beiðni viðkomandi sveitarstjórnar. Skal þá leitað umsagnar eftirlitsnefndar áður en samkomulag er gert.

Þegar samkomulag liggur fyrir skal það staðfest af ráðuneytinu annars vegar og viðkomandi sveitarstjórn hins vegar. Ráðuneytið getur gert þá kröfu að $\frac{2}{3}$ fulltrúa á fundi sveitarstjórnar greiði atkvæði með samkomulaginu til að það öðlist gildi. Eftirlitsnefnd með fjármálum sveitarfélaga hefur eftirlit með framkvæmd sveitarfélags á samkomulaginu.

3.2 Fyrirbyggjandi aðgerðir

Verkefni eftirlitsnefndar beinast fyrst og fremst að fyrirbyggjandi aðgerðum. Þeim sinnir nefndin með því að vekja athygli á tilteknum þáttum í rekstri og efnahag sveitarfélaga sem ekki eru í samræmi við fjárhagsleg viðmið og/eða með viðvörðunum ef fjármál sveitarfélags virðast stefna í óefni.

4. Starfsreglur og starfsáætlun

Starfsreglur

Eftirlitsnefnd með fjármálum sveitarfélaga

1. gr. Almennt

Eftirlitsnefndin starfar í samræmi við ákvæði VIII. kafla laga nr. 138/2011 um sveitarfélög og reglugerð nr. 502/2012 um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga.

2. gr. Tilgangur

Tilgangur starfsreglnanna er að útfæra nánar fyrirmæli um störf og verkefni eftirlitsnefndarinnar til stuðnings gildandi lögum og reglugerðum sem nefndin starfar eftir.

Nefndarmenn skulu gæta þess vandlega að hagsmunir sveitarfélaga séu virtir og að fullur trúnaður ríki um umfjöllunarmál nefndarinnar.

3. gr. Hlutverk og ábyrgð eftirlitsnefndar

Eftirlitsnefndin fjallar um þau mál sem henni er falið samkvæmt lögum og reglugerðum svo og þau mál sem starfsmaður nefndarinnar leggur fyrir nefndina. Nefndin skal reglulega meta og endurskoða fyrirkomulag og verklag sem komið hefur verið á til að uppfylla skyldur samkvæmt lögum og reglum og gera viðeigandi ráðstafanir til að ráða bót á hvers konar annmörkum.

Hlutverk nefndarinnar skv. 79 gr. laganna er m.a. eftirfarandi:

1. Eftirlit með fjármálum, þ.m.t. reikningsskilum og fjárhagsáætlunum sveitarfélaga.
2. Samanburður við viðmiðanir samkvæmt lögum nr.138/2011.
3. Almennt eftirlit með því að fjármál og fjármálastjórn sveitarfélaga séu í samræmi við lög og reglur.
4. Eftirlit og ákvarðanir skulu byggjast á heildarmati á fjárhagslegri stöðu sveitarfélaga.
5. Val á einstökum úrræðum sem líklegust eru til að ná því markmiði sem að er stefnt að teknu tilliti til sjálfstjórnar sveitarfélaga.

Nefndin skal árlega gera skýrslu um störf sín, þar sem hún gerir grein fyrir verkefnum sínum og eftirlitsaðgerðum og til hvaða niðurstöðu þær hafa leitt.

4. gr. Skipan og hæfi eftirlitsnefndar

Ráðherra skipar nefndarmenn til fimm ára í senn. Einn fulltrúi skal tilnefndur af Sambandi íslenskra sveitarfélaga og tveir án tilnefningar og skal a.m.k. annar þeirra vera löggiltur endurskoðandi. Ráðherra skipar formann nefndarinnar. Um hæfi nefndarmanna kemur fram í lögum. Nefndarmenn skulu hafa þekkingu og reynslu í samræmi við störf nefndarinnar, ásamt því að hafa góða yfirsýn yfir fjármál og rekstur sveitarfélaga.

5. gr. Fundir

Nefndin skal funda að lágmarki mánaðarlega og oftari ef þurfa þykir en fundir skulu að jafnaði falla niður í júlí. Nefndin getur óskað eftir því að sveitarstjórn og/eða sveitarstjóri eða aðrir starfsmenn sveitarfélags eða aðrir aðilar, sem hún telur ástæðu til að kalla til, mæti á fund nefndarinnar til að veita henni upplýsingar.

Formaður stýrir fundum nefndarinnar. Starfsmaður nefndarinnar kveður nefndina til fundar í umboði formanns og skal leitast við að dagskrá fundar liggi fyrir í síðasta lagi tveimur starfsdögum fyrir fundardag. Nefndarmenn geta sérstaklega óskað eftir fundi með tilkynningu til formanns.

Fundi nefndarinnar skal að jafnaði halda í ráðuneytinu en ella þar sem formaður ákveður.

Nefndin skal halda gerðarbók, þar sem fundargerðir nefndarinnar eru skráðar. Heimilt er að hafa gerðarbók á lausblaðaformi eða á rafrænu formi. Fundargerðir nefndarinnar skulu að lokinni samþykkt geymdar á starfsstöð starfsmanns nefndarinnar.

Nefndin metur störf sín í lok hvers starfsárs og endurskoðar starfsreglur þessar eftir því sem þurfa þykir.

Starfsáætlun

Í VIII. kafla sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 er fjallað um hlutverk og reglur um störf EFS ásamt því að reglugerð nr. 502/2012 fjallar um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga.

Í því skyni að fullnægja hlutverki sínu samkvæmt lögum eru eftirfarandi aðgerðir framkvæmdar vegna eftirlits með fjármálum sveitarfélaga:

1. Yfirferð ársreikninga 2016 og samanburður við fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga og fjárhagsleg viðmið EFS.
2. Yfirferð fjárhagsáætlana 2017-2020 og samanburður við fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga og fjárhagsleg viðmið EFS.
3. Yfirferð á gildandi aðlögunaráætlunum og samanburður við ársreikning 2016 og fjárhagsáætlanir 2017-2020.
4. Yfirferð á árshlutauppgjörum og/eða útkomuspám 2017 fyrir sveitarfélög sem starfa samkvæmt aðlögunaráætlun og þeirra sem áætlað er að muni ekki standast fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga.

5. Yfirferð á endurskoðunarskýrslum 2016 en þar koma fram upplýsingar um fjármál og fjármálastjórn og lúta að hlutverki EFS í 79. gr. sveitarstjórnarlaga um almennt eftirlit með því að þessir þættir séu í samræmi við lög og reglur.
6. Nánari umfjöllun vegna viðauka við fjárhagsáætlun og samskipti við sveitarfélög til að undirstrika mikilvægi viðaukanna vegna fjármálastjórnar og innra eftirlits innan fjárhagsársins.
7. Yfirferð á fjármálum A-hluta með tilliti til fjárhagslegra viðmiða sveitarstjórnarlaga og samspils við B-hluta fyrirtæki.

Að öðru leyti vísast til 19. gr. reglugerðar nr. 502/2012 vegna upphafs máls hjá eftirlitsnefnd með fjármálum sveitarfélaga en þar segir:

Eftirlitsnefnd með fjármálum sveitarfélaga skal almennt byggja athuganir sínar, samskipti og eftirlitsaðgerðir vegna fjárhagsstöðu einstakra sveitarfélaga á heildstæðu mati á fjárhagsstöðu sveitarfélaga.

Eftirlitsnefnd með fjármálum sveitarfélaga tekur mál til formlegrar athugunar af eftirtöldum ástæðum:

- a. Þegar ársreikningur, fjárhagsáætlun, viðaukar við fjárhagsáætlun eða reglulegar upplýsingar um fjármál sveitarfélags gefa tilefni til formlegra afskipta nefndarinnar, svo sem ef fjármál sveitarfélags eru ekki í samræmi við viðmið skv. 6. gr. reglugerðar þessarar og ekki er í gildi aðlögunaráætlun skv. V. kafla.
- b. Ef tilkynning um fjárþröng berst frá sveitarstjórn, sbr. 1. mgr. 5. gr.
- c. Á grundvelli skriflegrar álitsgerðar frá endurskoðanda, sbr. 2. mgr. 5. gr.
- d. Ef nefndinni berast upplýsingar um fjármál sveitarfélags sem gefa tilefni til athugunar.
- e. Þegar heildarmat nefndarinnar á fjárhagsstöðu sveitarfélagsins bendir til þess að fjármál þess stefni í óefni.

Áður en eftirlitsnefndin hefst handa við formlega athugun máls getur hún kallað eftir skýringum eða upplýsingum frá viðkomandi sveitarfélagi. Telji nefndin ekki, að fengnum slíkum skýringum og upplýsingum, tilefni til þess að halda athugun máls áfram skal hún rökstyðja þá ákvörðun og senda tilkynnanda og sveitarstjórn niðurstöðu sína.

Helstu áherslur í starfi EFS:

Áætlanir um aðlögun

Yfirferð á áætlunum sveitarfélaga um hvernig þau hyggjast ná fjárhagslegum viðmiðum sveitarstjórnarlaga með samanburði við ársreikninga og fjárhagsáætlanir.

Greining og framsetning

Greining og framsetning fjárhagsupplýsinga verði í sífelldri endurskoðun með það að markmiði að auðvelda nefndinni yfirferð á helstu lykiltölum í rekstri sveitarfélaga.

Sérstök greining

Komi í ljós við almenna yfirferð á helstu lykiltölum í rekstri sveitarfélaga að nauðsynlegt sé að skoða frekar fjármál sveitarfélags verði sérstök greining unnin um fjárhag viðkomandi sveitarfélags. Þar verði þróun undanfarinna ára borin saman við núverandi ársreikning og fjárhagsáætlanir. Markmið yfirferðar er að fá skýrari mynd á fjárhagsstöðu sveitarfélagsins.

Samanburður milli sveitarfélaga

Lögð verði áhersla á samanburð á lykiltölum á milli sveitarfélaga. Markmiðið er að ná heildar yfirsýn um stöðu og þróun í rekstri sveitarfélaga. Sérstaklega er gagnlegt að skoða þessa þróun út frá fjölda íbúa í viðkomandi sveitarfélagi.

Framsetning fjárhagsviðmiða í samræmi við reglugerð

Í framhaldi af útgáfu reglugerðar nr. 502/2012 setti nefndin fram samræmd viðmið á fjárhagslegum lykiltölum um fjármál sveitarfélaga. Áfram verði unnið með viðmiðin og skoðun á nýjum viðmiðum. Markmið slíkra viðmiða er að setja fram opinberlega til hvers ætlast er af sveitarfélögum í fjárhagslegum skilningi.

Samskipti við sveitarfélög

Hlutverk nefndarinnar er að fylgjast með fjármálum sveitarfélaga og bera þau saman við viðmiðanir. Í þessum tilgangi er lögð áhersla á upplýsingagjöf frá sveitarfélögum um einstök fjárhagsleg málefni sem nefndinni þykir ástæða til að fylgjast með og leggja áherslu á vegna fjármálastjórnar sveitarfélaga. Lögð verði áhersla á samskipti við sveitarfélög sem nefndin telur sérstaka ástæðu til að fylgjast með. Bréflæg samskipti og öflun upplýsinga verði ríkur þáttur í eftirliti nefndarinnar. Markmið tíðari samskipta er að veita sveitarstjórnnum uppbyggilegt og faglegt aðhald vegna fjármálastjórnunar viðkomandi sveitarfélaga.

5. Þróun fjármála sveitarfélaga

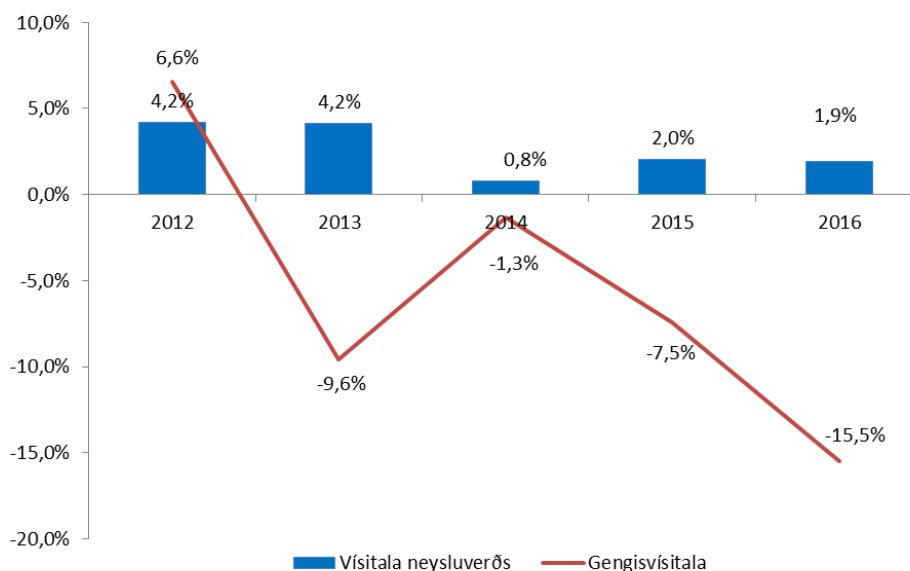
Í þessum kafla verður gerð grein fyrir þróun fjármála sveitarfélaga árin 2012 til 2016 sem heild ásamt fjárhagsáætlunum 2017. Í umfjöllun eru fjárhæðir annars vegar vegna A-hluta reikningsskila og hins vegar fyrir samstæðu reikningsskila A- og B-hluta og eru þær settar fram í sviga. Í töflum aftast eru upplýsingar aðgreindar fyrir hvert einstakt sveitarfélag.

Allar fjárhæðir eru á verðlagi hvers árs og því er nauðsynlegt að hafa í huga verðlagsþróun á tímabilinu við nánari samanburð á fjárhæðum. Rétt er að ítreka að samantekt þessa kafla er ætlað að gefa yfirlit um þróun fjármála sveitarfélaga í heild en til frekari skoðunar á einstaka sveitarfélögum er bent á kafla 9 í skýrslu þessari eða ársreikninga þeirra.

5.1 Verðlagsþróun

Litið til verðlags- og gengisþróunar hér á landi þá sýnir mynd 1 þróun gengisvísitölu og vísitölu neysluverðs árin 2012-2016. Síðastliðin ár hefur vísitala neysluverðs þróast með nokkuð öðrum hætti en gengisvísitalan sem hefur lækkað um 25% á tímabilinu 2012-2016. Vísitala neysluverðs hefur hækkað um 13,7% á sama tímabili. Bein áhrif sterkari krónu gagnvart erlendum gjaldmiðlum eru þó almennt ekki mikil á fjárhag sveitarfélaga þar sem fæst þeirra eru með skuldir í erlendum gjaldmiðli. Rétt er þó í þessu tilliti að nefna Reykjavíkurborg en Orkuveita Reykjavíkur er að hluta fjármögnuð með lánunum í erlendum gjaldmiðli.

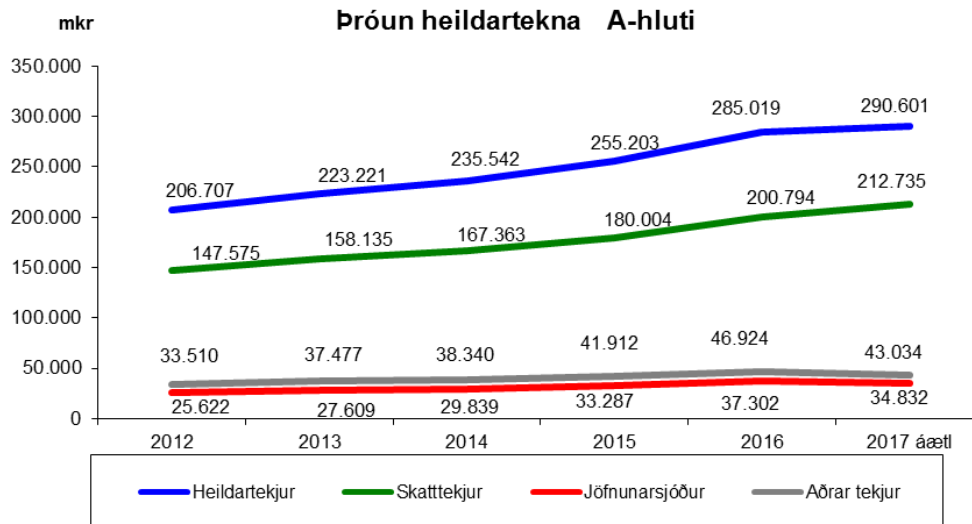
Mynd 1

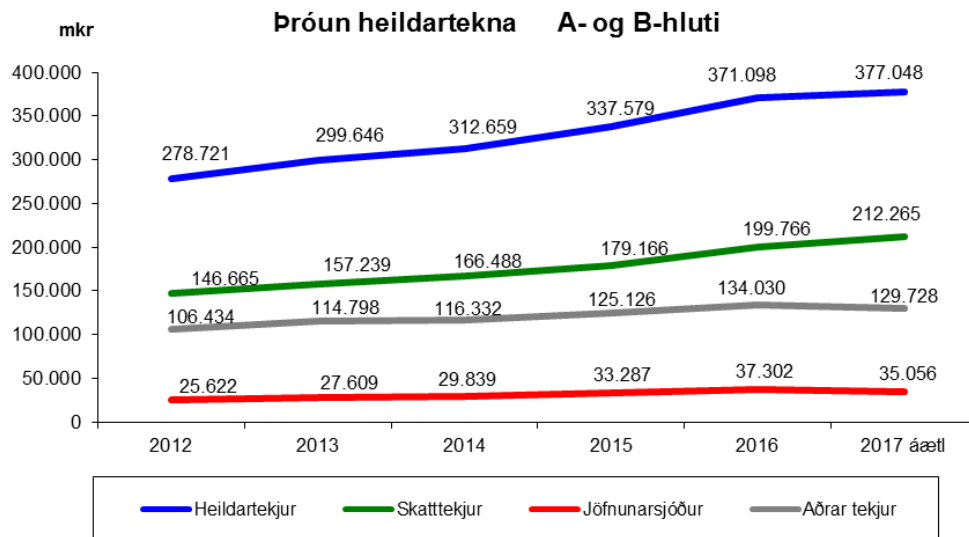
5.2 Heildartekjur

Heildartekjur sveitarfélaganna hafa á tímabilinu 2012-2016 aukist úr 207 milljörðum króna (A+B 279) í 285 milljarða króna (A+B 371) eða um 38% (A+B 33%).

Mynd 2

Mynd 3

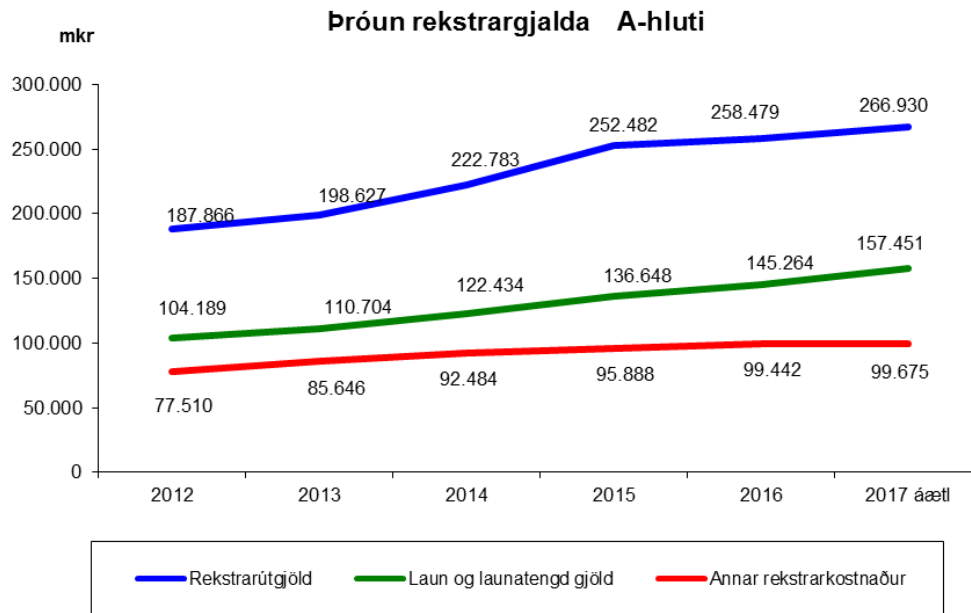

Hækkun heildartekna milli áráanna 2015 og 2016 var um 11,7% (9,9%) og í áætlun um heildartekjur árið 2017 er gert ráð fyrir hækkun frá árinu 2016 um 2,0% (1,6%). Myndir 2 og 3 sýna þessa þróun ásamt sundurliðun á helstu tekjum sveitarfélaganna. Þegar horft er til þróunar á heildartekjum og verðlagsþróunar árin 2012-2016 er ljóst að rauntekjur sveitarfélaganna hafa hækkað á þessu tímabili þar sem vísitala neysluverðs hefur hækkað um 13,7% á tímabilinu 2012-2016.

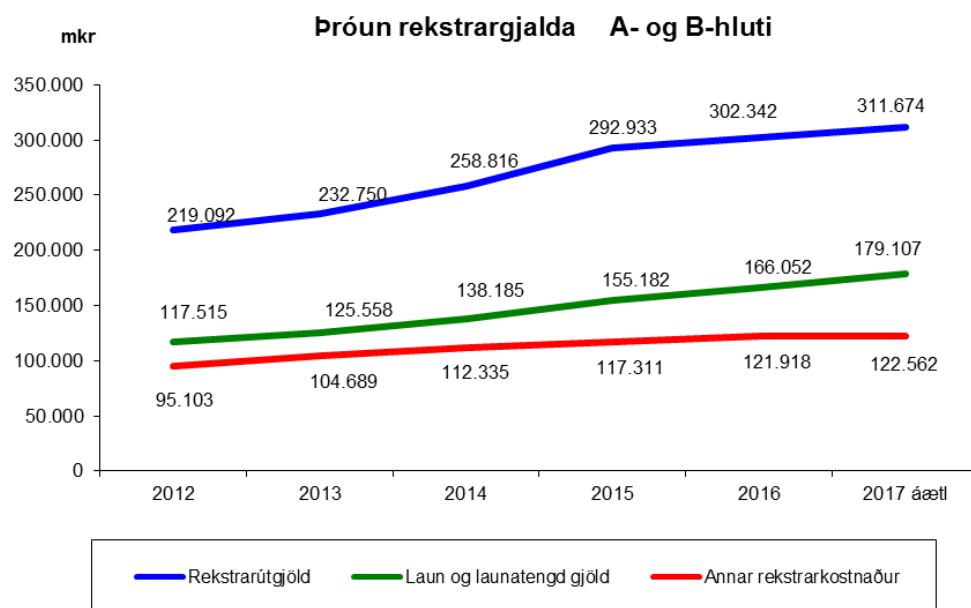
5.3 Rekstrargjöld

Rekstrargjöld sveitarfélaganna (án afskrifta) hafa á tímabilinu 2012-2016 aukist úr 188 milljörðum króna (A+B 219) í 258 milljarða króna (A+B 302), eða um 37,5% (38,0%). Myndir 4 og 5 sýna þróunina árin 2012-2016 og áætlun fyrir árið 2017. Ef skoðuð eru einstök ár virðist hlutfallslega mesta aukning kostnaðar vera árin 2014-2015, um 13,3% (13,2%), en áætlanir gera ráð fyrir 3,3% (3,1%) hækkun rekstrarkostnaðar árið 2017.

Mynd 4

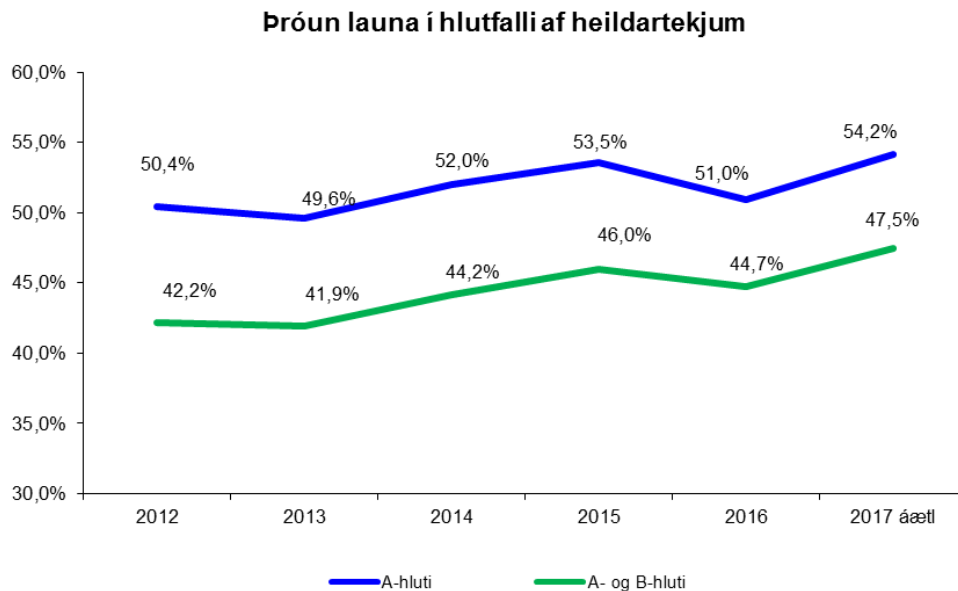
Mynd 5

Litið til þróunar launa og launatengdra gjalda (án breytinga á lífeyrisskuldbindingum) í hlutfalli við heildartekjur sést að hlutfallið lækkaði á tímabilinu 2012-2013 í 49,6% (41,9%)

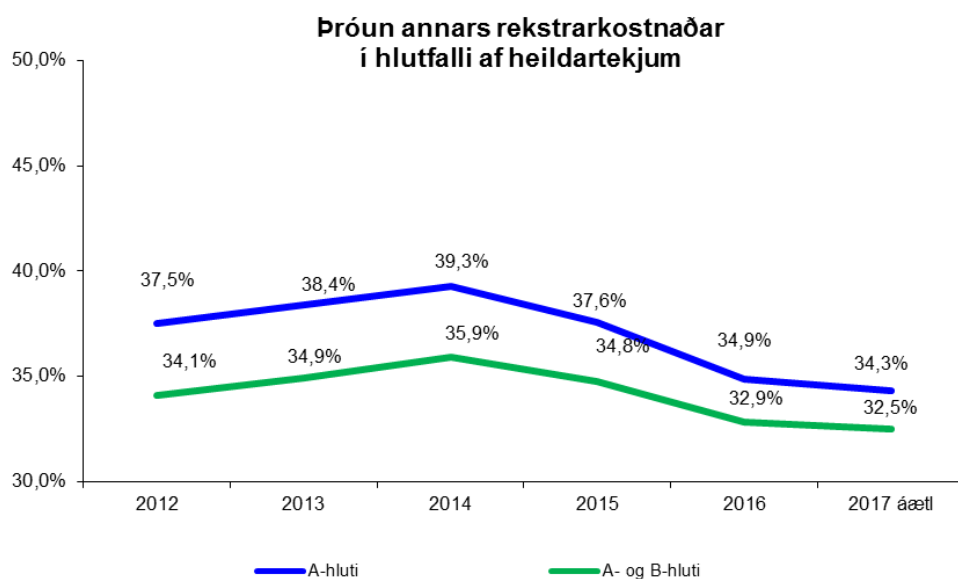
árið 2013 en hækkar aftur árin 2014 og 2015. Árið 2016 lækkar hlutfallið aftur og er í 51,0% (44,7%) en áætlanir gera svo ráð fyrir hækkanði hlutfalli fyrir árið 2017. Á mynd 6 sést þróunin á tímabilinu 2012-2016 og áætlun 2017.

Mynd 6

Litið til þróunar í öðrum rekstrarkostnaði þá var hlutfallið um 39,3% (A+B 35,9%) árið 2014 eins og mynd 7 sýnir. Á tímabilinu 2014-2016 fer hlutfallið lækkandi og áfram er gert ráð fyrir lækkun árið 2017.

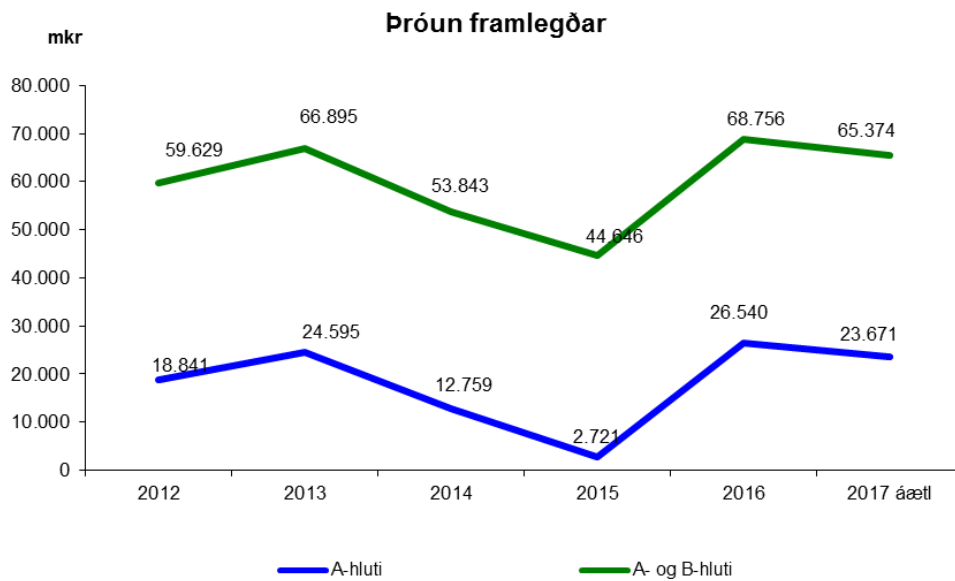
Mynd 7

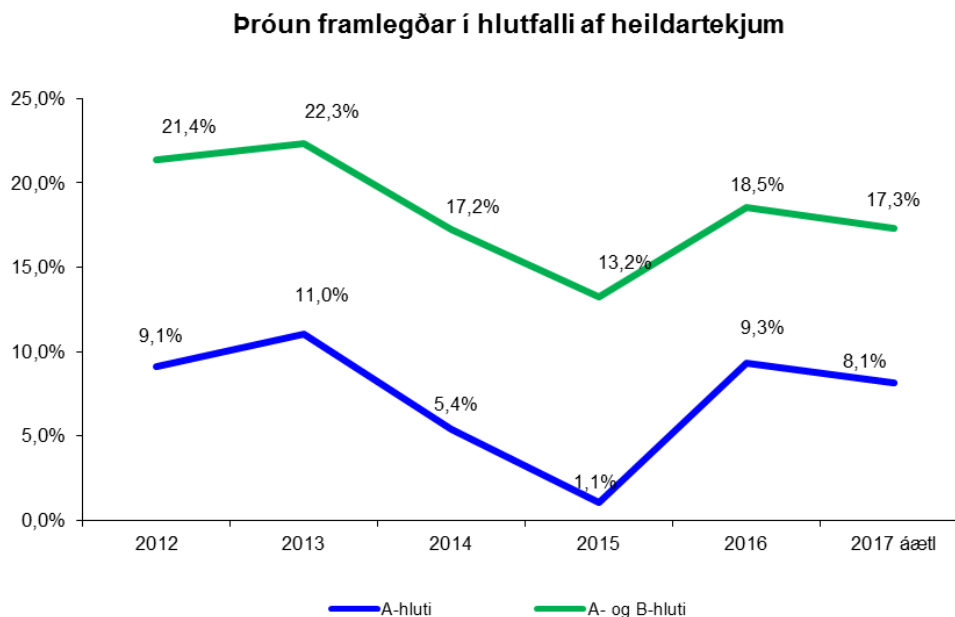
5.4 Framlegð (EBITDA)

Við samanburð á framlegð er litið til framlegðar fyrir afskriftir (EBITDA). Á myndum 8 og 9 sést þróunin árin 2012-2016 og áætlun fyrir árið 2017. Árið 2012 var samanlögð framlegð sem hlutfall af heildartekjum 91% (A+B 21,4%) en 11,0% (22,3%) árið 2013 þegar hún var sem mest. Hlutfallið lækkaði á árunum 2014 og 2015 en var orðið 9,3% (18,5%) árið 2016. Áætlanir gera hins vegar ráð fyrir að framlegð ársins 2017 lækki og verði 8,1% (17,3%). Rétt er að benda á að Reykjavíkurborg gjaldfærði á árinu 2015 um 12,3 milljarða króna umfram fjárhagsáætlun vegna lífeyrisskuldbindinga sem hefur nokkur áhrif á heildarniðurstöðu framlegðar á árinu 2015.

Mynd 8

Mynd 9

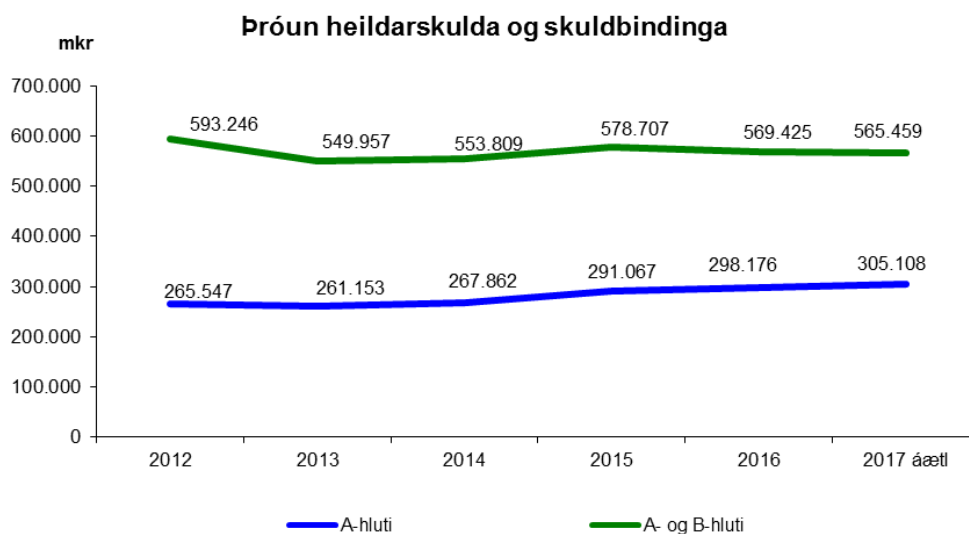

Á árinu 2010 setti eftirlitsnefndin sér vinnureglur um tiltekin viðmið varðandi heildarskuldir og skuldbindingar sveitarfélaga sem og um framlegð rekstrar í A-hluta reikningsskilanna. Var við það miðað að fjármál sveitarfélags yrðu skoðuð sérstaklega ef heildarskuldir væru yfir 150% af heildartekjum í A-hluta reikningsskilanna. Jafnframt var litið til peningalegra eigna á móti skuldum, framlegðar frá rekstri og fleiri þátta. Framlegð frá rekstri er sú fjárhæð sem rekstur sveitarfélagsins leggur til greiðslu vaxta og afborgana af skuldum, auk fjárfestinga. Eftirlitsnefndin setti einnig fram viðmið um 15-20% framlegð frá rekstri til að standa undir framtíðarskuldbindingum þegar þær nema 150% af heildartekjum. Með nýjum sveitarstjórnarlögum sem tóku gildi 1. janúar 2012 var 150% skuldaviðmið lögfest vegna skulda og skuldbindinga fyrir A- og B-hluta.

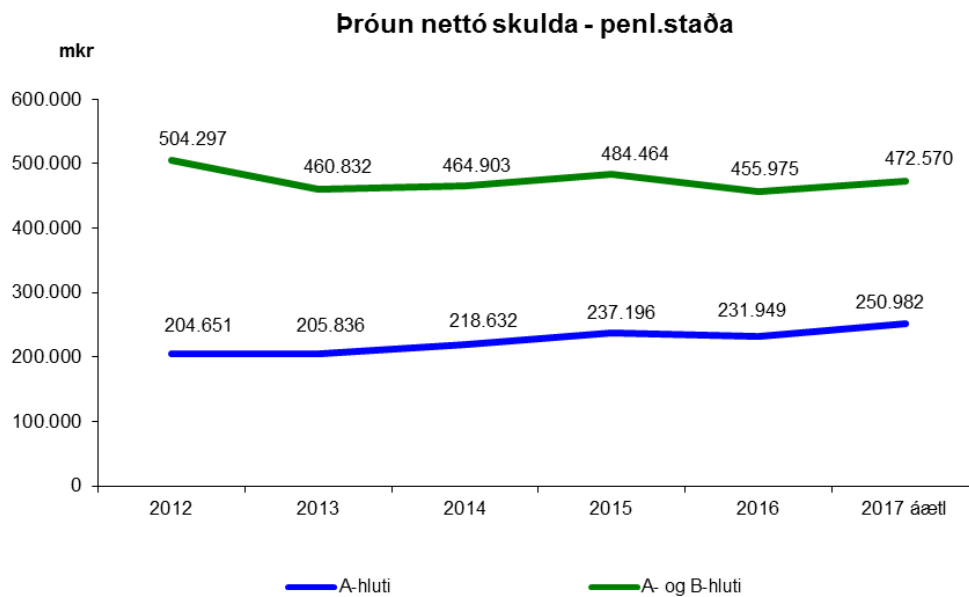
5.5 Skuldir og skuldbindingar

Heildarskuldir og skuldbindingar sveitarfélaganna hafa fyrir A-hluta vaxið úr 266 milljörðum króna í 298 milljarða króna á tímabilinu 2012-2016 eða um 12%. Skuldir A- og B -hluta hafa hins vegar lækkað á sama tímabili um 4% og voru 569 milljarðar króna árið 2016. Nettó skuldir A-hluta (heildarskuldir að frádregnum peningalegum eignum án eigin fyrirtækja) hafa á sama tímabili vaxið úr 205 milljörðum króna í 232 milljarða króna eða um 13%. Nettó skuldir A- og B-hluta hafa lækkað á sama tímabili og eru um 456 milljarðar króna árið 2016. Myndir 10 og 11 sýna þróunina á umræddu tímabili.

Mynd 10

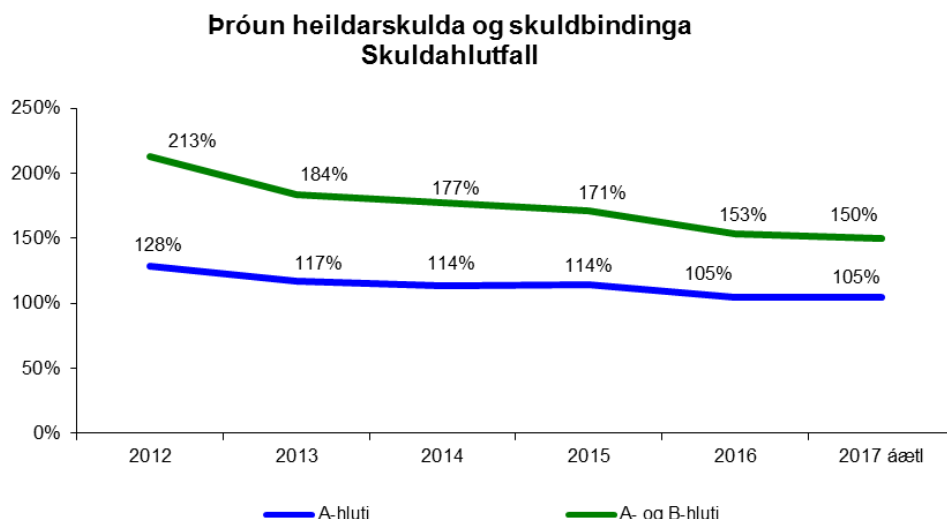

Mynd 11

Heildarskuldir og skuldbindingar sem hlutfall af heildartekjum (myndir 12 og 13) námu 128% (A+B 213%) árið 2012 en voru 105% (153%) árið 2016. Áætlun fyrir árið 2017 gerir ráð fyrir áframhaldandi lækkun hlutfallsins hjá A- og B-hluta og verði það um 105% (150%). Nettó skuldir (heildarskuldir að frádrögnum peningalegum eignum, án eigin fyrirtækja) hafa á tímabilinu 2012-2016 lækkað úr 99% (181%) í 81% (123%) árið 2016. Áætlun fyrir árið 2017 gerir ráð fyrir aðeins hækkandi hlutfalli og að það verði um 86% (125%).

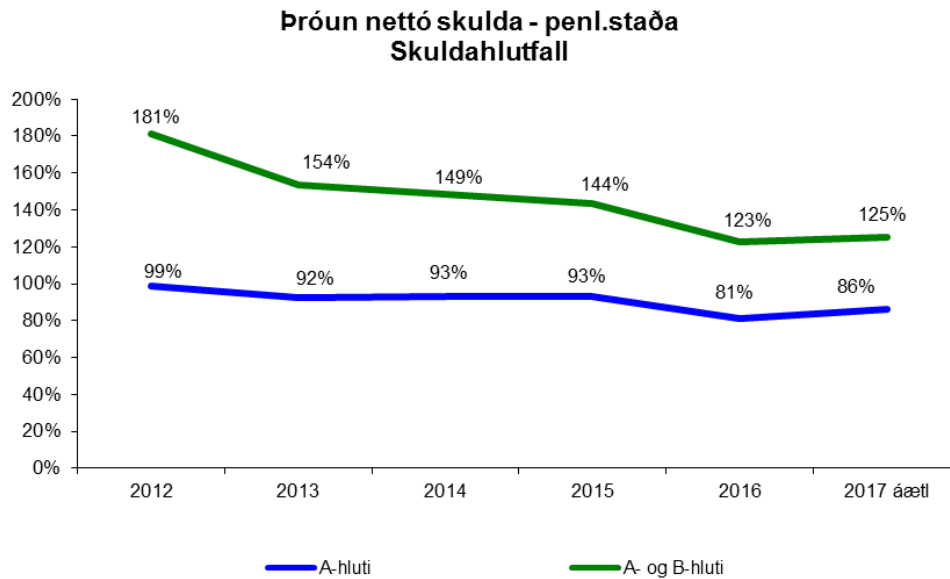
Mynd 12

Eins og áður segir hefur eftirlitsnefndin sett sér viðmið um 15-20% framlegð frá rekstri og er þá miðað við 150% skuldahlutfall. Miðað við raunstöðu skulda árið 2016 eru nettó skuldir og skuldbindingar um 81% (123%) (sjá mynd 13) og framlegð er 9,3% (18,5%) (sjá mynd 9).

Mynd 13

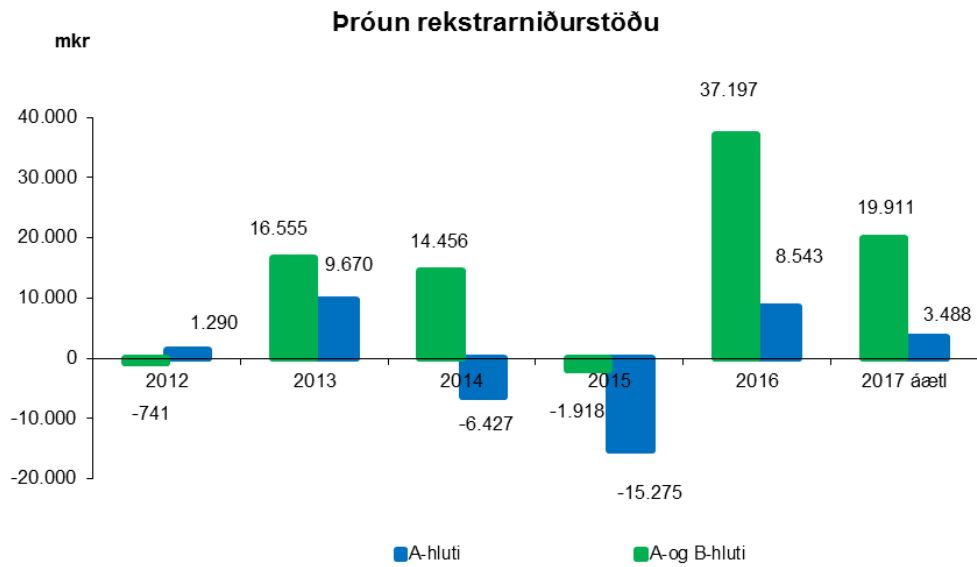

Þegar litið er á samanlagðan rekstur er hægt að miða við að þegar framlegðin nær 10-12% og nettó skuldahlutfallið er um 100% sé ákveðnu jafnvægi náð varðandi getu til að greiða afborganir skulda. Með sama hætti er hægt að miða við að þegar framlegðin nær 15-20% og nettó skuldahlutfallið er um 150% sé ákveðnu jafnvægi náð varðandi getu til að greiða afborganir af skuldum. Þó ber að hafa í huga að viðmið eftirlitsnefndarinnar nær ekki nema að takmörkuðu leyti til fjárfestinga vegna skuldsettari sveitarfélaga og því þarf framlegð þeirra að vera umfram viðmið til að standa einnig undir fjárfestingu þar sem stærri hluti framlegðar fer til niðurgreiðslu skuldanna svo skuldaviðmiði laganna verði náð.

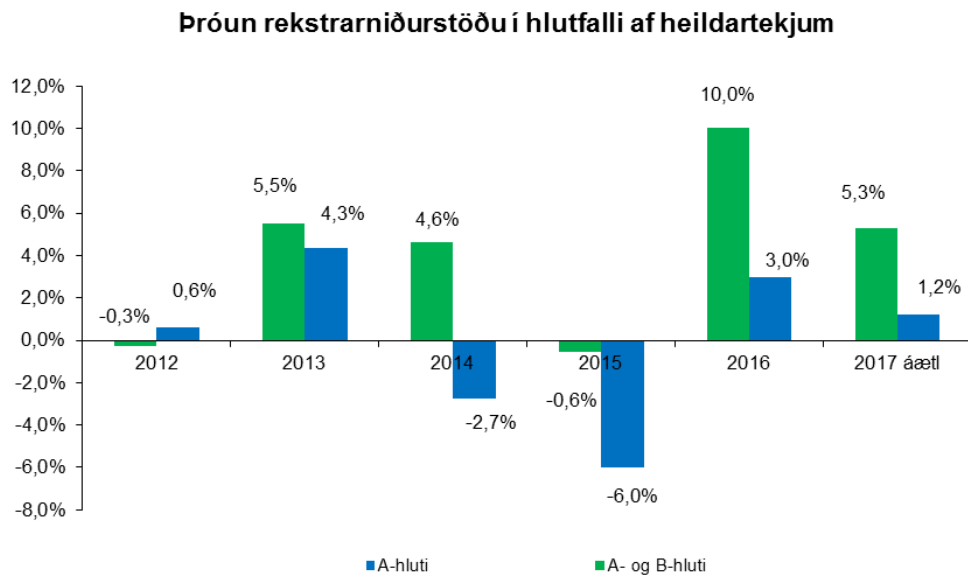
5.6 Rekstrarniðurstaða

Rekstrarniðurstaða sveitarfélaganna hefur á undanförunum árum verið nokkuð sveiflukennd eins og mynd 14 um þróun rekstrarniðurstöðu í milljónum króna ber með sér. Árið 2012 nam rekstrarhagnaður 1,3 milljörðum króna (A+B rekstartap 0,7) en rekstrarhagnaður var svo árin 2013 til 2014 með undantekningu árið 2014 fyrir A-hluta. Árið 2015 var hins vegar rekstartap A-hluta um 15,2 milljarðar króna og rekstartap A- og B-hluta um 1,9 milljarðar króna. Árið 2016 er nokkur viðsnúningur þar sem rekstrarhagnaður nemur 8,5 milljörðum (A+B 37,2) Áætlanir ársins 2017 gera svo ráð fyrir rekstrarhagnaði beggja rekstrarhluta. Mynd 15 sýnir hver þróunin er sé litið til hlutfalls rekstrarhagnaðar/taps á móti heildartekjum.

Mynd 14

Mynd 15

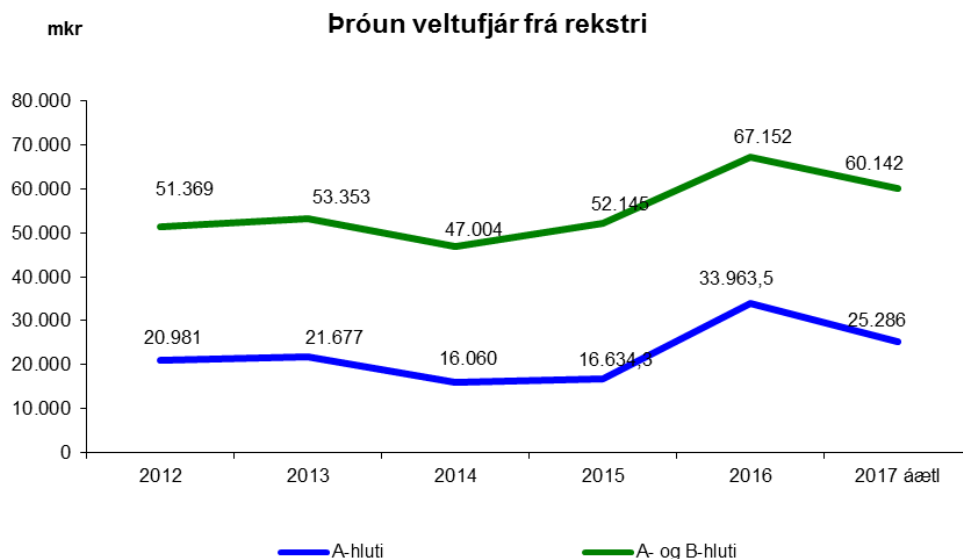

5.7 Veltufé frá rekstri

Veltufé frá rekstri segir til um hvaða fjármuni sveitarfélag hefur úr eigin rekstri til að greiða afborganir vegna skulda og skuldbindinga. Þannig er veltufé frá rekstri til marks um það hversu há fjárhæð er til ráðstöfunar eftir að búið er að greiða rekstrarkostnað, s.s. vexti og annan kostnað sem tilheyrir rekstri sveitarfélags. Rétt er að taka fram að veltufé frá rekstri er einnig ætlað að greiða fyrir fjárfestingar sveitarfélags en fjármögnun þeirra, sem og afborganir af skuldum, geta einnig verið með nýjum lánnum eða samblandi beggja þátta.

Þróun veltufjár frá rekstri á tímabilinu 2012-2016 er sýnd á mynd 16. Þar kemur fram að veltufé frá rekstri árið 2012 var um 20,9 milljarðar króna (A+B 51,3). Árin 2013-2014 fór þessi fjárhæð lækkandi en á árinu 2016 hækkaði veltufé frá rekstri og var um 33,9 milljarðar króna (67,1) en áætlanir fyrir árið 2017 gera ráð fyrir nokkurri lækkun.

Mynd 16

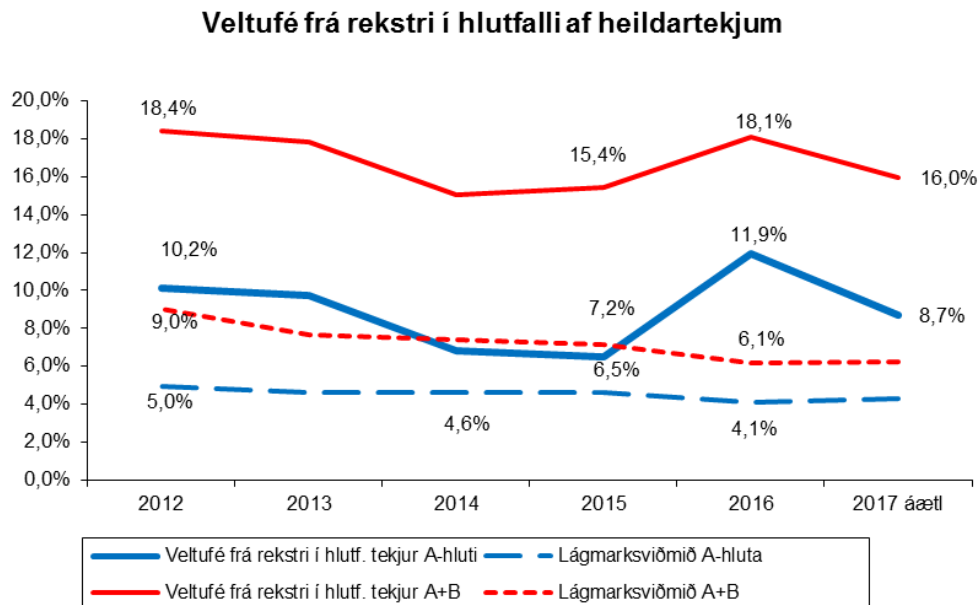
Vert er að undirstrika að mikilvægt er að horfa til hlutfallslegra þátta þegar þróunin á tímabilinu 2012-2016 er skoðuð. Þrátt fyrir að veltufé frá rekstri hafi hækkað í krónum á milli ára er ekki þar með sagt að sveitarfélögin hafi haft hlutfallslega úr meiri verðmætum að spila. Við samanburðinn þarf að hafa í huga verðþróun krónunnar á tímabilinu.

Við skoðun á þróun á veltufé frá rekstri sem hlutfall af heildartekjum árin 2012-2016 sést að hlutfallið hefur farið lækkandi og er árið 2015 það lægsta á tímabilinu. Svipuð þróun hefur átt sér stað fyrir A- og B-hluta þar sem hlutfallið fer lækkandi (mynd 17). Hlutfallið var þannig árið 2012 um 10,2% (A+B 18,4%) en er árið 2015 um 6,5% (15,4%). Á árinu 2016 hækkar hlutfallið nokkuð og er um 11,9% (18,1%) sem er svipað og það var á árinu 2012. Áætlanir gera hins vegar ráð fyrir að hlutfallið lækki og verði um 8,7% (16,0%) árið 2017.

Eitt af lágmarksviðmiðum eftirlitsnefndarinnar snýr að veltufé frá rekstri sem hlutfall af rekstrartekjum. Við það er miðað að sveitarfélag sem skuldar um 150% af tekjum sínum þurfi að hafa veltufé frá rekstri um 7,5% af rekstrartekjum. Á sama hátt nær viðmiðið til 5%

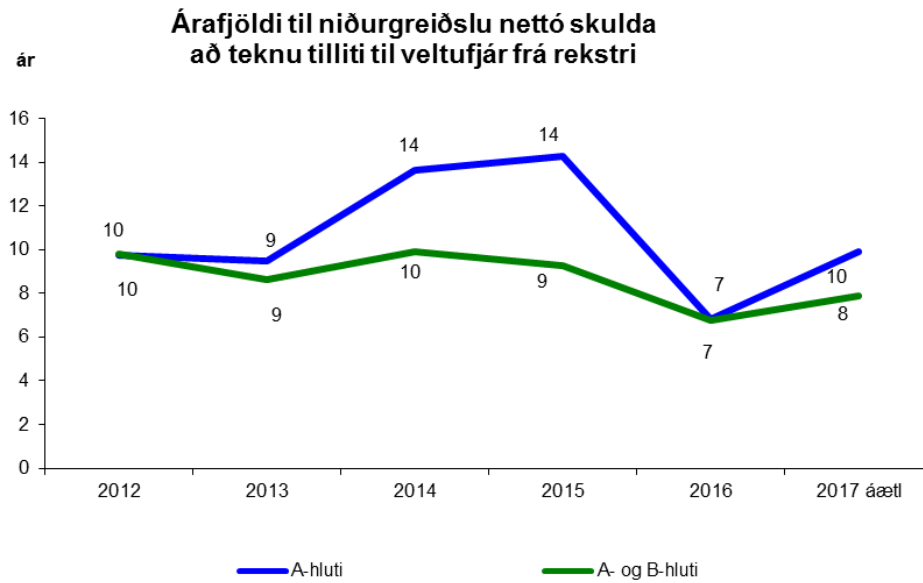
hlutfalls borið saman við 100% skuldahlutfall. Við skoðun á heildarfjármálum sveitarfélaga er rétt að hafa til hliðsjónar viðmið um veltufé frá rekstri þegar þróun skulda er skoðuð.

Mynd 17

Til frekari skoðunar á þróun veltufjár frá rekstri má skoða fjárhagslegt viðmið um hlutfall nettó skulda (peningaleg staða) á móti veltufé frá rekstri. Þróunin á tímabilinu 2012-2016 er reiknað hlutfall fyrir hvert ár og sýnir mynd 18 hvernig það hefur þróast undanfarin ár. Hlutfallið sýnir þannig hversu mörg ár það tæki sveitarfélag að greiða nettó skuldir sínar miðað við að veltufé frá rekstri á viðkomandi ári sé eingöngu notað til niðurgreiðslu skulda.

Mynd 18

Reiknað hlutfall sýnir þannig að árið 2012 tæki bæði A-hluta og A- og B-hluta um 10 ár að greiða upp nettó skuldir miðað við þessar gefnu forsendur. Sama hlutfall fyrir árið 2016 sýnir að það tæki um 7 ár fyrir A-hluta og A- og B-hluta að greiða upp nettó skuldir sveitarfélaganna miðað við stöðu skuldanna í árslok 2016. Skoðun á hlutfallinu fyrir A- og B-hluta sýnir að þar sem veltufé frá rekstri hefur aukist á tímabilinu 2012-2016 og nettó skuldir hafa lækkað, hefur reiknað hlutfall farið lækkandi. Jafnframt sýnir skoðun á útreiknuðu hlutfalli fyrir A-hluta að það hækkar árið 2014 þar sem veltufé frá rekstri lækkar frá árinu 2013 ásamt því að nettó skuldir hækka.

6. Störf nefndarinnar

6.1 Starfsemin

Á starfstímabili eftirlitsnefndarinnar október 2016 til september 2017 hélt nefndin samtals 13 fundi og fundaði 8 sinnum með forsvarsmönnum sveitarfélaga. Til samanburðar á starfstímabilinu 2015-2016 voru fundir nefndarinnar 22 og fundað 15 sinnum með forsvarsmönnum sveitarfélaga.

Fjárhagsáætlanir sveitarfélaga fyrir árin 2017-2020 voru til umfjöllunar hjá nefndinni og úrvinnsla og yfirferð ársreikninga fyrir árið 2016. Vegna fjárhagsáætlana var sérstök áhersla lögð á sveitarfélög þar sem skuldahlutfall var hærra en 150%.

Eftirlitsnefndin hefur sérstaklega skoðað A-hluta sveitarfélaga. Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga um jafnvægi í rekstri og skuldir miðast við A- og B-hluta en ljóst er að andi laganna er að sömu viðmið eigi við um rekstur A-hluta þar sem skatttekjum er ætlað að standa undir megin hluta rekstrarútgjalda þótt það sé ekki orðað þannig beint í lögnum.

Eins og á tímabilinu 2015-2016 var megin áherslan í störfum nefndarinnar vegna fjárhagslegra viðmiða sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011, og ákvæða í reglugerð nr. 502/2012 um fjárhagsleg viðmið. Við lok ársins 2015 störfuðu sex sveitarfélög eftir ákvæðum um aðlögun að fjárhagslegum viðmiðum en í árslok 2016 eru sveitarfélögin þrjú. Mynd 19 sýnir þróun í skuldaviðmiði þessara sex sveitarfélaga og ljóst að vel hefur gengið að fylgja áætlunum um aðlögun.

Mynd 19

Sveitarfélag	Skuldaviðmið 2011	Skuldaviðmið 2012	Skuldaviðmið 2013	Skuldaviðmið 2014	Skuldaviðmið 2015	Skuldaviðmið 2016	Skuldareglu náð áætlað ár	
Kópavogsbær	244%	206%	185%	175%	162%	146%	2018	Lokið
Norðurþing	245%	199%	179%	160%	153%	135%	2018	Lokið
Fljótsdalshérað	256%	235%	238%	246%	207%	181%	2019	
Hafnarfjarðarkaupstaður	250%	221%	192%	176%	170%	148%	2019	Lokið
Sandgerðisbær	323%	230%	227%	201%	189%	161%	2021	
Reykjanesbær	349%	245%	255%	234%	231%	211%	2022	

6.2 Fjárhagsáætlanir sveitarfélaga

Samkvæmt 62. gr. sveitarstjórnarlaga skal sveitarstjórn afgreiða á hverju ári fjárhagsáætlun fyrir komandi ár og næstu þrjú ár þar á eftir. Þar segir jafnframt að fjárhagsáætlun næsta árs feli í sér bindandi ákvörðun um allar fjárhagslegar ráðstafanir sveitarfélagsins á því ári sem hún tekur til. Í 2. mgr. 63. gr. sömu laga eru heimildarákvæði um frávik frá samþykktri fjárhagsáætlun. Þar segir:

„Óheimilt er að víkja frá fjárhagsáætlun skv. 1. mgr. nema sveitarstjórn hafi áður samþykkt viðauka við áætlunina. Á þetta við um hvers kyns ákvarðanir, samninga eða aðrar fjárhagslegar ráðstafanir sem hafa í för með sér breytingar á tekjum, útgjöldum, skuldbindingum eða tilfærslur milli liða í fjárhagsáætlun í þegar samþykktri áætlun. Viðauki er ekki gildur nema hann feli einnig í sér útfærða ákvörðun um það hvernig þeim útgjöldum eða tekjulækkun sem gert er ráð fyrir verði mætt. Á það einnig við þótt heildarútgjöld eða heildartekjur breytist ekki vegna samþykktar hans. Í undantekningartilvikum má gera þær ráðstafanir sem skylt er samkvæmt lögum eða öðrum bindandi réttarreglum án þess að sveitarstjórn hafi áður samþykkt viðauka, enda þoli þær ekki bið. Viðhlítandi heimildar sveitarstjórnar skal þá afla svo fljótt sem auðið er. Skal erindi um slíka heimild lagt fyrir þegar á næsta fundi sveitarstjórnarinnar.“

Eftirlitsnefndin hefur orðið vör við það að misbrestur er á að meðferð frávikavíðbótarútgjalda sé í samræmi við sveitarstjórnarlög þrátt fyrir mjög skýr ákvæði í lögum um meðferð þeirra. Ekki er heimilt í lögnum að viðaukar séu gerðir eftir á eða til endurskoðunar á fjárhagsáætlun í lok árs. Nefndin telur þörf á að efla skilning sveitarstjórna á þessu lagaákvæði og styrkja sveitarstjórnir í innleiðingu á virku kostnaðareftirliti.

Markmið reglna um form og efni viðauka við fjárhagsáætlun er að styrkja eftirlit og fjármálastjórn sveitarstjórna og tryggja að ef víkja þarf frá fjárhagsáætlun sé það gert með formlegum og gagnsæjum hætti. Viðauki við fjárhagsáætlun er fyrirfram ákveðin heimild til breytingar og er ekki ætlað að þjóna sem leiðrétting á skuldbindingum sem stofnað var til án heimildar í fjárhagsáætlun. Viðaukarnir eru þannig stjórn- og eftirlitstæki sveitarstjórnar með framkvæmd fjárhagsáætlunar.

Jafnframt hefur nefndin óskað eftir að sveitarfélög leggi fram útkomuspár um rekstur og efnahag yfirstandandi árs þegar umfjöllun um árshlutareikninga yfirstandandi árs og áætlanagerð næsta árs fer fram. Þannig vill nefndin stuðla að skilvirkara innra eftirliti, betri stjórnarháttum og bættum vinnubrögðum í fjármálastjórn sveitarfélaga.

6.3 Reikningsskil sveitarfélaga

Sveitarfélögum ber skv. sveitarstjórnarlögum að gera ársreikninga sína skv. lögum um ársreikninga. Ekki er í ársreikningalögum tilvísun til alþjóðlegra reikningsskilastaðla fyrir opinbera aðila (IPSAS - International Public Sector Accounting Standards). Tilvísun er í ársreikningalögum til IFRS (International Financial Reporting Standards) og nýtist það til að sækja viðmið skorti á útfærslu í ársreikningalögnum sjálfum. IFRS-staðlar eru í sumum tilvikum stífar en IPSAS-staðlar sem getur valdið auknum kostnaði hjá sveitarfélögum við að fara eftir þeim auk þess sem IPSAS er sniðið að opinberum rekstri sem rekinn er á öðrum forsendum en grunnviðmið í IFRS. Æskilegt kann því að vera að íhuga innleiðingu IPSAS í ársreikningalög til þess að sveitarfélög geti nýtt sér það regluverk við reikningsskil sín.

6.4 Lífeyrisskuldbindingar sveitarfélaga

Lífeyrisskuldbindingar koma fyrir í reikningsskilum margra sveitarfélaga og eru oft liður sem vísað er til að hafi þróast umfram áætlanir þegar eftirlitsnefndin er að greina frávik með sveitarfélögum. Í skýringum með ársreikningum sveitarfélaga eru afar takmarkaðar upplýsingar um forsendur lífeyrisskuldbindinga og jafnvel þó að um sé að ræða verulegan kostnaðarlið. Algengast er að vísað sé til tryggingafræðilegra útreikninga án þess að upplýst sé um helstu forsendur. Ljóst er að þær forsendur sem unnið er eftir ráða miklu um hve rétt útkoman er. Sérstaklega skal bent á forsendur um lífslíkur, þ.e. hvort miðað sé við nýjustu upplýsingar, hvort horft sé til þróunar lífslíkna út áætlaðan líftíma og hvernig aðlagð sé að rétthafahópi hverju sinni og síðan forsendur um launaþróun, þá m.t.t. þess hvort gert er ráð fyrir að framtíðarþróun launa fylgi sömu forsendum og almennar verðlagsbreytingar eða aðrar forsendur gefnar. Miða ber við nýjustu þekktar forsendur og að horfa skuli fram á við varðandi auknar lífslíkur og launaþróun til að ná sem réttustum útreikningum. Í ársreikningalögum er fjallað um að ekki skuli miða við hærri fjárhæð en nauðsynlegt er talið sem með gagnályktun þýðir að skuldfært skuli eins og nauðsynlegt er talið að verði. Það næst ekki nema með því að í upphafi séu gefnar tryggingafræðilegar forsendur um þróun lífslíkna og launa út skuldbindingartímanna hverju sinni.

Á árinu 2016 voru samþykkt ný lög vegna Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins og Brúar lífeyrissjóðs. Í árslok 2017 voru sveitarfélögum kynntar niðurstöður útreikninga Brúar þar sem fram kom að auknar skuldbindingar nema um 40 milljörðum króna sem skiptast á Jafnvægisjóð (9,9 mkr.), Lífeyrisaukasjóð (27,3 mkr.) og Varúðarsjóð (3,0 mkr.). Bókfærðar lífeyrisskuldbindingar A-hluta sveitarfélaga í árslok 2016 nema um 82 milljörðum króna og nemur aukning lífeyrisskuldbindinga því um 50%. Flest sveitarfélög munu fjármagna aukna lífeyrisskuldbindingu með lántöku sem áætlað er að hækki skuldahlutfall um 14% ef miðað er við heildartekjur ársins 2016.

6.5 Viðmiðanir, lágmarksviðmið og lykiltölur

Með sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 voru sett viðmið um afkomu og fjárhagsstöðu sveitarfélaga. Viðmiðin er að finna í 64. gr. laganna:

„Sveitarstjórn ber að sjá til þess að rekstri, fjárfestingum og ráðstöfun eigna og sjóða sé þannig hagað á hverjum tíma að sveitarfélagið muni til framtíðar geta sinnt skyldubundnum verkefnum sínum.

Skyldu skv. 1. mgr. skal sveitarstjórn fullnægja m.a. með því að:

1. samanlögð heildarútgjöld til rekstrar vegna A- og B-hluta í reikningsskilum skv. 60. gr. séu á hverju þriggja ára tímabili ekki hærri en nemur samanlögðum reglulegum tekjum, og
2. heildarskuldir og skuldbindingar A- og B-hluta í reikningsskilum skv. 60. gr. séu ekki hærri en nemur 150% af reglulegum tekjum.

Ráðherra skilgreinir í reglugerð nánar þau viðmið sem lögð eru til grundvallar skv. 2. mgr., þar á meðal um útgjöld, tekjur, eignir, kuldir og skuldbindingar og aðlögun sveitarfélaga að þeim. Þar skal jafnframt heimilt að undanþiggja nánar tilgreindar kuldir eða skuldbindingar

einstakra sveitarfélaga þannig að þær hafi engin eða aðeins hlutfallsleg áhrif skv. 2. tölul. 2. mgr.“

Samkvæmt 15. gr. reglugerðar nr. 502/2012 skal eftirlitsnefndin reikna m.a. eftirfarandi lykiltölur við yfirferð á ársreikningum sveitarfélaga:

1. Reiknast sem hundradshluti af reglulegum tekjum:
  - a. Framlegð.
  - b. Rekstrarniðurstaða.
  - c. Veltufé frá rekstri.
  - d. Skuldahlutfall.
  - e. Skuldaviðmið.

2. Aðrar lykiltölur:
  - a. Veltufjárhluftfall.
  - b. Vaxtaberandi skuldir og skuldbindingar sem hlutfall af veltufé frá rekstri.
  - c. Peningaleg staða.

Við skoðun á lykiltölum samkvæmt þessari grein skal eftirlitsnefndin meta sérstaklega reikningsskil A-hluta annars vegar og B-hluta hins vegar.

Eftirlitsnefndin leggur áherslu á eftirfarandi grundvallaratriði við samanburð á rekstri og fjárhagsstöðu sveitarfélaga:

Úr rekstri:

1. Heildartekjur, þ.e. allar reglulegar rekstrartekjur auk óreglulegra tekna
2. Laun og annar rekstrarkostnaður
3. Framlegð (EBITDA), þ.e. reglulegar tekjur að frádregnum rekstrargjöldum öðrum en afskriftum af rekstrarfjármunum og fjármagnskostnaði, jafnframt reiknuð sem hlutfall af heildartekjum
4. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld
5. Rekstrarniðurstaða

Úr sjóðstreymi:

6. Veltufé frá rekstri, jafnframt reiknað sem hlutfall af reglulegum tekjum
7. Fjárfestingarhreyfingar
8. Afborganir langtímalána og skuldbindinga, jafnframt í hlutfalli við veltufé frá rekstri

Úr efnahagsreikningi:

9. Veltufjárhluftfall
10. Veltufjármunir og langtímakröfur
11. Skuldir og skuldbindingar (skuldahlutfall og skuldaviðmið)
12. Peningaleg staða (nettó skuldir), jafnframt sem hlutfall af reglulegum tekjum
13. Vaxtaberandi skuldir og skuldbindingar, jafnframt sem hlutfall af reglulegum tekjum
14. Eigið fé

Auk framangreindra lykilupplýsinga um heildarfjárhæðir og hlutföll koma einnig til skoðunar breytingar á milli ára ásamt útreikningum á hvern íbúa til samanburðar milli sveitarfélaga. Við athuganir á einstaka sveitarfélögum eru A-hluta reikningsskil skoðuð ásamt samstæðureikningsskilum en mjög mismunandi er hve mikil áhrif B-hluti reikningsskilanna hefur á fjárhagsstöðu einstakra sveitarfélaga. Einnig er litið til ábyrgða sveitarfélaga.

Vegna yfirferðar á fjármálum sveitarfélaga hefur eftirlitsnefndin sett fram viðmiðanir sem byggðar eru á lágmarkskröfum vegna fjárhagslegra viðmiða, þ.e.a.s. taki mið af því að standast jafnvægisreglu og skuldareglu sveitarstjórnarlaga. Viðmið þessi byggjast á mismunandi skuldahlutfalli og sýna þannig samspil við önnur viðmið þegar fjármál sveitarfélags eru skoðuð. Rétt er að benda á að við yfirferð fjárhagslegra viðmiða er nauðsynlegt að skoða þau í heild og er vert að benda á að sveitarfélög hafa með höndum mismunandi starfsemi, kjör og tækifæri við fjármögnun sem getur í sumum tilvikum haft áhrif á einstök viðmið. Mynd 20 sýnir yfirlit um lágmarksviðmið.

Mynd 20

Lágmarksviðmið

Skuldahlutfall - nettó skuldir sem hlutfall af tekjum	50%	100%	150%	200%	250%
Framlegð sem hlutfall af tekjum	5,0%	10,0%	15,0%	20,0%	25,0%
Rekstrarniðurstaða	> 0	> 0	> 0	> 0	> 0
Veltufé frá rekstri sem hlutfall af tekjum	2,5%	5,0%	7,5%	10,0%	12,5%
Veltufé frá rekstri á móti afborgunum lána og skuldbindinga	> 1,0	> 1,0	> 1,0	> 1,0	> 1,0
Ný lántaka / fjárfesting sem hlutfall af skuldum	5,0%	5,0%	5,0%	2,5%	0,5%
Endurgreiðslutími skulda	20 ár	20 ár	20 ár	20 ár	20 ár
Veltufjárlutfall	> 1,0	> 1,0	> 1,0	> 1,0	> 1,0
Viðmið vaxta	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%
Aðlögunartími				10 ár	10 ár

Ofangreind viðmið eru lágmarkskröfur og ekki er gert ráð fyrir nema takmarkaðri fjárfestingu þar sem svigrúm til nýrra fjárfestinga/lántöku hjá þeim sveitarfélögum sem skulda meira en 150% af tekjum sínum, er mun þrengra en þeirra sem skulda 150% og minna. Viðmið fyrir þau sveitarfélög sem skulda minna en 150% af tekjum gerir ráð fyrir óbreyttu skuldahlutfalli þeirra við skoðun á lágmarksviðmiðum, þ.e.a.s. ef sveitarfélag skuldar 100% af tekjum sínum eru viðmiðin til þess fallin að viðhalda 100% skuldahlutfalli. Framsetning viðmiða fyrir sveitarfélög sem skulda meira en 150% af tekjum sínum gerir ráð fyrir niðurgreiðslu skulda á 10 ára tímabili.

7. Sérstakar aðgerðir – samkomulag við sveitarfélög

Á starfsárinu 2016-2017 greip eftirlitsnefndin ekki til sérstakra aðgerða vegna slæmrar fjárhagsstöðu sveitarfélags. Nefndin vann náið með tveimur sveitarfélögum vegna fjármálanna og gaf nefndin jákvæðar umsagnir vegna óska um framlög frá Jöfnunarsjóði sveitarfélaga vegna kostnaðar við úttekt á fjármálunum.

7.1 Breiðdalshreppur

Eftirlitsnefndin hefur um nokkurt skeið fylgst með þróun fjármála Breiðdalshrepps. Á árinu 2013 fékk sveitarstjórn óháðan ráðgjafa til að gera úttekt á rekstri sveitarfélagsins. Í bréfi sveitarstjórnar til EFS þann 7. maí 2014 var niðurstaða vinnu sveitarstjórnar kynnt nefndinni þar á meðal skýrsla ráðgjafans. Samkvæmt áætlun er miðað við að jafnvægisreglu sveitarstjórnarlaga verði náð miðað við fjárhagsárið 2013 og skuldareglu árið 2020.

Samkvæmt ársreikningi 2013 voru skuldir og skuldbindingar í hlutfalli af heildartekjum miklar en skuldaviðmið ársins 2013 var 199%.

Breiðdalshreppur ritaði Jöfnunarsjóði sveitarfélaga bréf, dags. 16. ágúst 2013, þar sem óskað er eftir framlagi vegna kostnaðar við úttekt fjármálum sveitarfélagsins. Vegna þessa óskaði Jöfnunarsjóður eftir umsögn EFS á grundvelli ákvæða í reglugerð nr. 960/2010. Í ljósi mikilla skulda og óvissu í rekstri sveitarfélagsins var niðurstaða eftirlitsnefndar að mæla með framlagi til Breiðdalshrepps vegna kostnaðar við úttekt á rekstri.

Í framhaldi af viðræðum sveitarstjórnar, innanríkisráðuneytis og eftirlitsnefndar var þann 11. febrúar 2015 undirritað samkomulag til tveggja ára milli sveitarstjórnar Breiðdalshrepps og ráðherra um fjármálin í samræmi við 83. gr. sveitarstjórnarlaga. Á undanförunum árum hafa átt sér stað breytingar í rekstri sveitarfélagsins, svo sem íbúáþróun, sem kalla á stefnumótun í rekstri Breiðdalshrepps. Af þessum sökum var ákveðið að ganga til samkomulagsins með aðkomu framangreindra aðila. Hlutverk eftirlitsnefndarinnar vegna samkomulagsins var að hafa eftirlit með framkvæmd Breiðdalshrepps á samkomulaginu sbr. lokamálslið 3. mgr. 83. gr. sveitarstjórnarlaga og var unnið eftir samkomulaginu til loka árs 2016.

Á gildistíma samningsins vann sveitarfélagið að fjárhagslegri endurskipulagningu. Nokkur árangur náðist þar sem rekstrarniðurstaða A-hluta árið 2014 var neikvæð um 6 m.kr. en var jákvæð um 22 m.kr. árið 2015. Rekstrarniðurstaða samstæðu árið 2014 var neikvæð um 4 m.kr. en jákvæð um 30 m.kr. árið 2015. Vísbindingar þá fyrir árið 2016 gáfu fyrirheit um áframhaldandi jákvæða rekstrarniðurstöðu og niðurgreiðslu skammtímaskulda. Skuldaviðmið Breiðdalshrepps árið 2014 var 199%, hafði lækkað og var 150% í árslok 2015.

Í bréfi Breiðdalshrepps til eftirlitsnefndarinnar móttakið í nóvember 2016 sagði að Breiðdalshreppur teldi sig hafa staðið við flest eða öll atriði tilvitnaðs samkomulags nema ákvæðið um hagkvæmismat á auknu samstarfi við önnur sveitarfélög og úttekt á kostum sameiningar. Til að vinna að þessum þætti setti sveitarfélagið fram óskir um framlengingu á samkomulaginu. Sveitarfélagið lagði til að þessum þætti yrði lokið með skýrslu um samfélagsgreiningu sveitarfélagsins og samanburð við nærliggjandi sveitarfélög.

Á árinu 2017 var gengið frá samkomulagi um framlengingu á tilvitnuðu samkomulagi og um fjárhagslega aðstoð sem fæli í sér greiðslu ráðgjafa og útlagðan kostnað vegna úttektar um samfélagsgreiningu. Gildistími samkomulags var til 15. janúar 2018.

Til að uppfylla ofangreint samningsákvæði gerði Breiðdalshreppur samning við Rannsóknamiðstöð Háskólans á Akureyri (RHA) um að unnin yrði samfélagsgreining, sem tengdist samstarfsverkefni hreppsins og ráðuneytis sveitarstjórnarmála um fjárhagslega endurskipulagningu. RHA tók einnig að sér að vinna athugun sem leitt gæti til mögulegrar sameiningar Breiðdalshrepps við annað sveitarfélag.

RHA skilaði skýrslu sinni til sveitarfélagsins í byrjun september 2017 þar sem meðal annars kom fram álit skýrsluhöfunda þess efnis að vegna samlegðaráhrifa, samgangna o.fl. skuli horft til Fjarðabyggðar vegna viðræðna um hugsanlega sameiningu Breiðdalshrepps við annað sveitarfélag. Í beinu framhaldi af móttöku skýrslunnar hófst sveitarstjórn Breiðdalshrepps handa um að vinna að framhaldi málsins. Niðurstaða þeirra er að kosið verður um sameiningu þessara sveitarfélaga 24. mars 2018.

7.2 Reykjanesbær

Fjármál Reykjanesbæjar hafa á síðustu árum verið til umfjöllunar hjá eftirlitsnefndinni. Nefndin hefur á síðustu misserum átt í formlegum samskiptum við bæjarstjórn Reykjanesbæjar og þrýst á um aðgerðir vegna fjárhagsstöðunnar. Bæjarstjórn Reykjanesbæjar tók í apríl 2014 ákvörðun um óháða úttekt á fjármálum sveitarfélagsins sem leiddi til áætlunar um hagræðingu í rekstri þess. Um tvíþættar aðgerðir var að ræða, hækkun skatttekna og lækkun rekstrarkostnaðar. Fyrstu drög að áætlunum gerðu ráð fyrir 900 m.kr. hagræðingu. Í framhaldinu lagði eftirlitsnefndin fyrir bæjarstjórn að endurskoða aðlögunaráætlun sveitarfélagsins en því hafði ekki tekist að fylgja þeirri aðlögunaráætlun sem samþykkt var árið 2013.

Reykjanesbær ritaði Jöfnunarsjóði sveitarfélaga bréf, dags. 26. júní 2014, þar sem óskað var eftir framlagi vegna kostnaðar við úttekt á fjármálum sveitarfélagsins. Vegna þessa óskaði Jöfnunarsjóður eftir umsögn EFS á grundvelli ákvæða í reglugerð nr. 960/2010. Samkvæmt ársreikningi 2013 voru skuldir og skuldbindingar í hlutfalli af heildartekjum miklar en skuldaviðmið ársins 2013 var 255% og hafði hækkað frá árinu áður andstætt áætlun. Í ljósi erfiðrar fjárhagsstöðu Reykjanesbæjar var niðurstaða nefndarinnar að mæla með framlagi til Reykjanesbæjar vegna kostnaðar við úttekt á rekstri.

Eftirlitsnefndin ritaði Reykjanesbæ bréf þann 4. nóvember 2014 en bréfið var ritað í framhaldi af margháttuðum samskiptum nefndarinnar á árunum 2013 og 2014. Í bréfi nefndarinnar sagði: „Ljóst er að rekstur Reykjanesbæjar er ekki í samræmi við fjárhagsáætlanir og samkvæmt útkomuspá ársins 2014 eru horfur neikvæðar í rekstri. Áætlað er að tap á rekstri árána 2013-2014 verði um 1,0- 1,5 milljarði herra en áætlanir gerðu ráð fyrir.“ Samkvæmt aðlögunaráætlun Reykjanesbæjar var áformað að sveitarfélagið næði aðlögun að skuldaviðmiði á þeim 10 árum sem sveitarstjórnarlög gefa að hámarki og því ljóst að vandinn sem takast þurfti á við á þeim 8 árum sem eftir voru af aðlögun, var meiri vegna neikvæðrar þróunar í rekstri. Skuldir og skuldbindingar voru miklar, skuldaviðmið í árslok 2013 var um 255% en eins og kunnugt er kveður skuldaregla sveitarstjórnarlaga á um að viðmiðið sé ekki herra en 150%. Hagræðing í rekstri, aukin framlegð og bætt rekstrarafkoma, voru þannig grunn forsenda þess að hægt væri að greiða niður skuldir. Vegna þessa var það álit

eftirlitsnefndarinnar að aðlögunaráætlun Reykjanesbæjar sem samþykkt var á árinu 2013, gengi ekki eftir í þeirri mynd sem hún var þá í. Eftirlitsnefndin óskaði því eftir uppfærðri aðlögunaráætlun sem tæki tillit til breyttra forsendna í rekstri sveitarfélagsins.

Svo virðist sem fjárhagsáætlunargerð árána 2013 og 2014 hafi verið ábótavant og ekki í neinu samræmi við rekstur sveitarfélagsins. Einnig var ástæða til að gera athugasemd við gerð útkomuspár fyrir árið 2013 en útkomuspáin var unnin í nóvember-desember árið 2013 og hefði þannig átt að leiða fram niðurstöðu í meira samræmi við rauntölur ársins 2013 sem fram koma í ársreikningi sveitarfélagsins fyrir sama ár.

Í niðurlagi bréfsins var svo vikið að niðurstöðu nefndarinnar til úrlausnar á fjárhagsvanda sveitarfélagsins: „Í ljósi stöðu fjármála sveitarfélagsins og þeirra atriða sem að framan eru rakin, er það niðurstaða nefndarinnar að gert verði samkomulag milli bæjarstjórnar Reykjanesbæjar og innanríkisráðherra um fjárhagsleg málefni sveitarfélagsins eins og gert er ráð fyrir í 2. mgr. 83. gr. laga nr. 138/2011. Samkomulag milli bæjarstjórnar og ráðherra yrði þannig formleg staðfesting á fyrirhuguðum aðgerðum bæjarstjórnar og þeim markmiðum sem að er stefnt. Óskar eftirlitsnefndin eftir því að umræða um þetta atriði fari fram í bæjarstjórn við fyrsta tækifæri.“

Samkomulag í samræmi við ákvæði 83. gr. sveitarstjórnarlaga milli ráðherra og Reykjanesbæjar var svo undirritað þann 30. desember 2014 til eins árs og framlengt þann 15. desember 2015. Á tímabili samkomulagsins vann Reykjanesbær eftir ákvæðum þess þar sem megin markmið samkomulagsins var fjárhagsleg endurskipulagning og hagræðing í rekstri svo fjárhagslegum viðmiðum sveitarstjórnarlaga yrði náð. Samhliða gerð samkomulagsins heimilaði ráðherra að tillögu Reykjanesbæjar, að leggja álag á útsvar sveitarfélagsins og hækka lögbundið 14,52% hámarksútsvar í 15,05%.

Reykjanesbær vann á árunum 2015-2016 að fjárhagslegri endurskipulagningu með aðstoð ráðgjafa og gerð endurskoðaðrar aðlögunaráætlunar í samræmi við óskir eftirlitsnefndarinnar í bréfi 4. nóvember 2014. Eftir yfirferð eftirlitsnefndarinnar á þeim fjárhagslegu upplýsingum sem fram komu var niðurstaða nefndarinnar að Reykjanesbær hefði ekki lagt fram endurskoðaða aðlögunaráætlun sem uppfyllti viðmið 64. gr. sveitarstjórnarlaga, ákvæði II til bráðabirgða og 16. gr. reglugerðar nr. 502/2012.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 18. gr. reglugerðar nr. 502/2012 var það niðurstaða eftirlitsnefndarinnar að misbrestur hefði orðið á að framfylgja aðlögunaráætlun. Þrátt fyrir óskir um endurskoðaða aðlögunaráætlun hafði bæjarstjórn Reykjanesbæjar, þrátt fyrir margháttar aðgerðir sínar og viðræður við kröfuhafa, ekki getað komið fram með aðlögunaráætlun sem uppfyllti fjárhagsleg viðmið 64. gr. sveitarstjórnarlaga við árslok 2022. Að mati bæjarstjórnar var fjárhagsstaða sveitarfélagsins þess eðlis að þörf væri á niðurfærslu skulda til að sveitarfélagið næði skuldaviðmiði fyrir þau tímamörk sem lögin settu. Á borðinu var samkomulag við stærstu kröfuhafa Reykjanesbæjar um að miðað yrði við 6,35 milljarða króna niðurfellingu gegn því að aðrir skilgreindir kröfuhafar, þ.m.t. kröfuhafar Reykjaneshafnar, myndu samþykkja samkomulagið. Ekki náðist sátt meðal kröfuhafa um þetta samkomulag.

Á bæjarstjórnarfundi sem haldinn var 3. maí 2016 var svohljóðandi tillaga meirihlutans samþykkt með 7 atkvæðum gegn 4: „Viðræður við kröfuhafa Reykjanesbæjar (A – B hluta) hafa staðið yfir sl. 18 mánuði, með vitund og samþykki Eftirlitsnefndar með fjármálum sveitarfélaga. Heildarsamkomulag við alla kröfuhafa er ekki í sjónmáli og því ljóst að ekki

tekst að skila aðlögunaráætlun sem sýnir hvernig Reykjanesbær getur uppfyllt skilyrði laga um fjármál sveitarfélaga, hvað varðar skuldaviðmið, en frestur til þess rann út 31.mars s.l. Bæjarstjórn Reykjanesbæjar samþykkir því að tilkynna Eftirlitsnefnd með fjármálum sveitarfélaga að samningar séu ekki í sjónmáli.“ Í kjölfarið barst eftirlitsnefndinni bréf dags. 4. maí 2016 vegna málsins þar sem ofangreind samþykkt var tilkynnt.

Við móttöku bréfsins var staðfest að fjárhagsstaða Reykjanesbæjar var erfið. Kröfuhafar sveitarfélagsins höfðu veitt greiðslufrest vegna tiltekinna skuldbindinga meðan viðræður milli þeirra og sveitarfélagsins stóðu yfir og ekki lá fyrir hvernig Reykjanesbær hygðist standa að greiðslu þessara skuldbindinga. Aðgerðir til endurskipulagningar á fjárhag sveitarfélagsins höfðu ekki skilað nægjanlegum árangri og þrátt fyrir beitingu úrræða samkvæmt 83.-85. gr. sveitarstjórnarlaga hafði ekki tekist að finna lausn á fjárhagsvanda Reykjanesbæjar.

Í samræmi við ákvæði 77. gr. sveitarstjórnarlaga var það því niðurstaða nefndarinnar að fjármál samstæðu Reykjanesbæjar væru komin í óefni og samstæða sveitarfélagsins komin í fjárþröng. Jafnframt var niðurstaða nefndarinnar að sveitarfélagið uppfyllti ekki viðmið 64. gr. sveitarstjórnarlaga, ákvæði II til bráðabirgða eða 16. gr. reglugerðar nr. 502/2012.

Í bréfi eftirlitsnefndarinnar, dags. 18. maí 2016, kom fram að á grundvelli fyrirbyggjandi gagna væri það mat eftirlitsnefndar að greiðslubyrði samstæðu Reykjanesbæjar umfram greiðslugetu væri svo mikil að ljóst væri að ekki myndi úr rætast í bráð. Fjármál samstæðunnar væru í óefni, hún í fjárþröng og raunhæf aðlögunaráætlun hefði ekki verið lögð fram. Þá uppfyllti samstæðan hvorki viðmið 64. gr. sveitarstjórnarlaga, bráðabirgðaákvæðis II né 16. gr. reglugerðar nr. 502/2012. Því teldi nefndin með vísan til alls framangreinds að ekki yrði hjá því komist að leggja til við ráðherra að Reykjanesbæ yrði skipuð fjárhaldsstjórn, sbr. 86. gr. sveitarstjórnarlaga. Áður en endanleg ákvörðun yrði tekin um hvort slík tillaga yrði lögð fyrir ráðherra var bæjarstjórn Reykjanesbæjar veittur frestur til og með 25. maí 2016 til að koma að athugasemdum sínum og/eða frekari upplýsingum eftir því sem hún teldi þörf á.

Í framhaldi af bréfi eftirlitsnefndarinnar óskaði Reykjanesbær eftir frekari fresti þar sem viðræðum við kröfuhafa hafði verið haldið áfram og að mati bæjarstjórnar enn von til þess að ná frjálsum samningum. Fór Reykjanesbær fram á frest til 30. september 2016 að ljúka viðræðuferli við kröfuhafa og að skila aðlögunaráætlun.

Í svari eftirlitsnefndinnar 10. júní 2016 taldi hún æskilegt að samningar næðust milli Reykjanesbæjar og kröfuhafa samstæðunnar um niðurfærslu skulda sem gerðu sveitarfélaginu kleift að gera raunhæfa aðlögunaráætlun og standast skuldaviðmið sveitarstjórnarlaga án þess að kæmi til skipunar fjárhaldsstjórnar. Þá taldi nefndin að það ylli ekki sveitarfélaginu fjárhagslegum skaða þótt því yrði veittur viðbótarfrestur enda veittu kröfuhafar greiðslufrest á meðan. Með vísan til þessa var frestur sá sem veittur hafði verið til viðbragða við bréfi eftirlitsnefndar frá 18. maí 2016 framlengdur til 30. september 2016.

Reykjanesbær vann áfram á árinu 2016 að lausn fjármála sveitarfélagsins og í desember 2016 var samkomulag milli ráðherra og Reykjanesbæjar framlengt þar sem talið var að samkomulagið myndi auðvelda bæjarstjórn Reykjanesbæjar að ná markmiðum um sjálfbærni í rekstri með fjárhagslegri endurskipulagningu og hagræðingu. Þrátt fyrir að endurskoðaðri aðlögunaráætlun Reykjanesbæjar hefði ekki verið skilað vann sveitarstjórn áfram að lausn fjármálavandans og veitti samkomulagið sveitarfélaginu svigrúm til að halda áfram samningaumleitunum við kröfuhafa þess. Þá var það mat eftirlitsnefndar að Reykjanesbær þyrfti á þeim auknu tekjum að halda sem fengjust með því að leggja álag á útsvar ársins 2017

til að ná þessum markmiðum. Eftirlitsnefndin mælti því með að samkomulag við Reykjanesbæ um fjárhagslegar aðgerðir og eftirlit yrði framlengt vegna ársins 2017 og að ráðherra veitti jafnframt áframhaldandi heimild til að leggja umbeðið álag á útsvar ársins 2017.

Viðræður við kröfuhafa héldu áfram á árinu 2017. Þann 18. apríl 2017 samþykkti bæjarstjórn Reykjanesbæjar aðlögunaráætlun sveitarfélagsins til ársins 2022 þar sem fjárhagslegum viðmiðum sveitarstjórnarlaga verður náð í lok árs 2022.

Bætt atvinnuástand á Reykjanesi hafði á árunum 2015-2017 jákvæð áhrif á þróun fjármála sveitarfélagsins. Vegna vinnu sinnar hafði eftirlitsnefndin að leiðarljósi að sveitarstjórn hafði leitað hagræðingar í rekstri og vandi þess því fyrst og fremst bundinn við of miklar skuldir. Auknar tekjur og aðgerðir til hagræðingar gáfu aukið svigrúm og hjálpuðu til við að leysa vandann án formlegrar aðkomu fjárhaldsstjórnar.

8. Yfirlit um helstu fjárhæðir og kennitölur

Samantekin reikningskil allra sveitarfélaga

Sveitarfélög	2017 áætl						2016						2015						2014						2013						2012					
	mkr.	A-hluti	A-hluti	A-hluti	A-hluti	A-hluti	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B	A + B							
Heildartekjur.....	290.601	285.019	255.203	235.542	223.221	206.707	377.048	371.098	337.579	312.659	299.646	278.721																								
Framlegð.....	23.671	26.540	2.721	12.759	24.595	18.841	65.374	68.756	44.646	53.843	66.895	59.629																								
Fjármagnsliðir.....	-8.293	-5.902	-6.772	-8.026	-6.228	-8.081	-15.685	-8.676	-22.471	-15.324	-19.411	-36.325																								
Rekstramiðurstaða.....	3.487,8	8.542,9	-15.275,5	-6.427	9.670	1.290	19.910,9	37.196,9	-1.917,9	14.456	16.555	-741																								
Veltufé frá (til) rekstrar.....	25.286	33.963,5	16.634,3	16.060	21.677	20.981	60.142	67.152	52.145	47.004	53.353	51.369																								
Fjárfestingar.....	-29.067	-20.083	-18.293	-21.494	-18.798	-17.274	-59.455	-44.254	-39.152	-36.704	-29.762	-28.148																								
Afborganir langtímalána og skuldbindinga.....	-21.958	-14.212	-20.081	-24.428	-27.134	-22.345	-33.266	-34.503	-41.569	-52.160	-59.479	-42.085																								
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	305.108	298.176	291.067	267.862	261.153	265.547	565.459	569.425	578.707	553.809	549.957	593.246																								
Nettó skuldir (fráregnar peningalegar eignir).....	250.982	231.949	237.196	218.632	205.836	204.651	472.570	455.975	484.464	464.903	460.832	504.297																								
Breyting heildartekna frá fyrra ári.....	2,0%	11,7%	8,3%	5,5%	8,0%	7,0%	1,6%	9,9%	8,0%	4,3%	7,5%	8,7%																								
Breyting skatttekna frá fyrra ári.....	5,9%	11,5%	7,6%	5,8%	7,2%	6,9%	6,3%	11,5%	7,6%	5,9%	7,2%	6,9%																								
Breyting jöfnunarsjóðs frá fyrra ári.....	-6,6%	12,1%	11,6%	8,1%	7,8%	6,1%	-6,0%	12,1%	11,6%	8,1%	7,8%	6,1%																								
Breyting aðrar tekjur frá fyrra ári.....	-8,3%	12,0%	9,3%	2,3%	11,8%	7,9%	-3,2%	7,1%	7,6%	1,3%	7,9%	12,0%																								
Breyting launa frá fyrra ári.....	8,4%	6,3%	11,6%	10,6%	6,3%	-0,1%	7,9%	7,0%	12,3%	10,1%	6,8%	0,1%																								
Breyting annars rekstrarkostnaðar frá fyrra ári.....	0,2%	3,7%	3,7%	8,0%	10,5%	5,2%	0,5%	3,9%	4,4%	7,3%	10,1%	7,8%																								
Breyting heildar rekstrarkostnaðar frá fyrra ári.....	3,3%	2,4%	13,3%	12,2%	5,7%	4,7%	3,1%	3,2%	13,2%	11,2%	6,2%	5,7%																								
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	8,1%	9,3%	1,1%	5,4%	11,0%	9,1%	17,3%	18,5%	13,2%	17,2%	22,3%	21,4%																								
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	54,2%	51,0%	53,5%	52,0%	49,6%	50,4%	47,5%	44,7%	46,0%	44,2%	41,9%	42,2%																								
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	34,3%	34,9%	37,6%	39,3%	38,4%	37,5%	32,5%	32,9%	34,8%	35,9%	34,9%	34,1%																								
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	1,2%	3,0%	-6,0%	-2,7%	4,3%	0,6%	5,3%	10,0%	-0,6%	4,6%	5,5%	-0,3%																								
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	8,7%	11,9%	6,5%	6,8%	9,7%	10,2%	16,0%	18,1%	15,4%	15,0%	17,8%	18,4%																								
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutf. af heildartekjur - Lágmarksviðmið.....	4,3%	4,1%	4,6%	4,6%	4,6%	5,0%	6,3%	6,1%	7,2%	7,4%	7,7%	9,0%																								
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjárumnum.....	7,7%	5,5%	5,1%	6,1%	5,6%	5,3%	7,1%	5,3%	4,8%	4,6%	4,0%	3,9%																								
Fjárfesting í hlutfalli af skatttekjum.....	11,7%	8,4%	8,6%	10,9%	10,1%	10,0%	24,0%	18,7%	18,4%	18,7%	16,1%	16,3%																								
Skuldahlutfall.....	105%	105%	114%	114%	117%	128%	150%	153%	171%	177%	184%	213%																								
Skuldahlutfall nettó (að fráregnum penl. eignum).....	86%	81%	93%	93%	92%	99%	125%	123%	144%	149%	154%	181%																								
Skuldaviðmið.....							109%	103%	117%	122%	126%	204%																								
Veltufjárhlfall.....	1,05	1,25	1,04	0,96	1,11	1,27	0,98	1,15	0,97	0,87	0,93	0,94																								
Veltufjárhlfall án eigin fyrirtækja.....	1,07	1,31	1,02	0,93	1,09	1,21	0,98	1,15	0,98	0,87	0,93	0,94																								
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	1,15	2,39	0,83	0,66	0,80	0,94	1,81	1,95	1,25	0,90	0,90	1,22																								
Nettó skuldir / veltufé frá rekstri ár.....	10	7	14	14	9	10	8	7	9	10	9	10																								
Nettó skuldir / afb. langt.skulda ár.....	11	16	12	9	8	9	14	13	12	9	8	12																								
Fjöldi íbúa.....	338.349	338.349	332.529	329.100	325.671	321.857	338.349	338.349	332.529	329.100	325.671	321.857																								

A-hluti   Samanburður á ársreikningum 2016

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A - hluti

	0000 - Reykjavíkurborg	1000 - Kópavogsbær	1400 - Hafnarfjarðarkaupstaður	6000 - Akureyrarkaupstaður	2000 - Reykjanesbær	1300 - Garðabær	1604 - Mosfellsbær	8200 - Sveitarfélagið Árborg	3000 - Akraneskaupstaður	7300 - Fjarðabyggð
Fjöldi íbúa.....	123.246	35.246	28.703	18.488	16.350	15.230	9.783	8.471	7.051	4.691
Heildartekjur.....	100.567	26.380	21.395	16.850	12.647	12.605	8.430	6.632	5.627	4.654
Framlegð.....	7.354	3.233	1.968	656	1.759	2.322	1.007	435	241	358
Fjármagnsliðir.....	-224	-1.319	-1.085	-192	-1.322	-194	-497	-366	89	-205
Rekstramiðurstaða.....	2.637	617	27	-340	49	1.464	243	-218	123	-65
Veltufé frá (til) rekstrar.....	10.933	2.585	2.706	1.439	2.268	2.485	867	508	925	483
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	83.766	37.573	33.989	15.967	23.502	10.096	10.403	10.169	5.546	8.398
Nettó skuldir (fráðregnar peningalegar eignir).....	61.025	31.947	31.117	12.913	19.235	8.321	9.009	9.243	3.124	7.629
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	7%	12%	9%	4%	14%	18%	12%	7%	4%	8%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	56%	58%	57%	64%	50%	46%	49%	62%	68%	62%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	36%	30%	33%	32%	36%	35%	39%	32%	28%	30%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	3%	2%	0%	-2%	0%	12%	3%	-3%	2%	-1%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	11%	10%	13%	9%	18%	20%	10%	8%	16%	10%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjárumnum.....	8%	4%	3%	4%	1%	5%	3%	2%	4%	8%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	11%	8%	6%	7%	1%	9%	5%	4%	3%	14%
Skuldahlutfall	83%	142%	159%	95%	186%	80%	123%	153%	99%	180%
Skuldahlutfall nettó (að fráðregnum penl. eignum).....	61%	121%	145%	77%	152%	66%	107%	139%	56%	164%
Veltufjárhlutfall.....	1,6	0,7	0,7	1,1	1,7	1,2	0,6	0,7	1,8	0,3
Veltufjárhlutfall án eigin fyrirtækja.....	1,6	0,7	0,9	1,2	2,7	0,8	0,7	0,7	1,8	0,6
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	5,3	2,2	1,5	2,5	2,4	2,9	1,1	0,7	2,1	0,5
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár...	7	13	11	9	10	3	10	17	5	12
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	821	773	759	921	830	856	889	808	815	992
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	624	619	604	573	565	643	574	533	551	699
Jöfnunarsjóður per íbúa þús.kr.....	55	33	69	154	152	71	155	143	167	126
Aðrar tekjur per íbúa þús.kr.....	143	121	86	194	113	142	160	132	96	167
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	463	448	436	587	418	397	435	498	553	615
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	684	1.101	1.206	873	1.543	686	1.097	1.239	803	1.789
Nettó skuldir á íbúa þús.kr.....	498	936	1.104	706	1.263	565	950	1.126	452	1.626

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A - hluti

	1100 - Seltjarnarne skaupstaður	8000 - Vestmanna eyjabær	5200 - Sveitarfélagið Skagafjörður	3609 - Borgarbyggð	4200 - Ísafjarðar bær	7620 - Fljótisdals hérað	2300 - Grindavíkur bær	6100 - Norðurþing	8716 - Hveragerðis bær	7708 - Sveitarfélagið Hornafjörður
Fjöldi íbúa.....	4.450	4.292	3.932	3.677	3.608	3.493	3.218	2.963	2.483	2.187
Heildartekjur.....	3.349	3.592	4.239	3.583	3.769	3.554	2.645	2.935	2.332	2.205
Framlegð.....	0	217	326	545	336	649	409	196	253	427
Fjármagnsliðir.....	93	199	-177	-38	-55	-298	45	-33	-112	5
Rekstramiðurstaða.....	4	295	43	422	125	178	278	100	56	337
Veltufé frá (til) rekstrar.....	271	815	308	506	484	483	510	390	238	466
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	1.758	4.425	4.875	2.767	4.086	5.167	1.298	4.556	2.821	1.025
Nettó skuldir (fráðregnar peningalegar eignir).....	594	886	4.222	1.667	3.325	4.959	-613	3.278	2.541	543
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	0%	6%	8%	15%	9%	18%	15%	7%	11%	19%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	62%	58%	63%	53%	58%	53%	53%	63%	55%	50%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	38%	36%	29%	32%	33%	29%	31%	30%	34%	31%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	0%	8%	1%	12%	3%	5%	10%	3%	2%	15%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	8%	23%	7%	14%	13%	14%	19%	13%	10%	21%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjármunum.....	5%	5%	5%	1%	4%	2%	3%	7%	9%	7%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	7%	8%	7%	1%	5%	4%	7%	7%	16%	11%
Skuldahlutfall	52%	123%	115%	77%	108%	145%	49%	155%	121%	46%
Skuldahlutfall nettó (að fráðregnum penl. eignum).....	18%	25%	100%	47%	88%	140%	-23%	112%	109%	25%
Veltufjárhlutfall.....	3,7	4,2	0,5	1,6	1,0	0,3	6,8	0,9	0,5	2,0
Veltufjárhlutfall án eigin fyrirtækja.....	3,3	8,1	0,5	1,6	1,4	0,3	7,5	1,0	0,7	1,2
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	3,5	30,7	0,5	2,5	1,9	1,5	43,8	1,8	1,4	4,4
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár...	5	4	13	5	7	10	2	10	10	1
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	759	839	1.086	985	1.040	1.032	846	1.039	947	1.016
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	601	588	559	548	571	558	565	592	510	599
Jöfnunarsjóður per íbúa þús kr.....	33	124	337	280	244	330	199	226	220	305
Aðrar tekjur per íbúa þús kr.....	124	126	190	157	225	144	82	221	217	111
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	473	486	686	522	604	545	450	655	518	504
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	398	1.033	1.249	761	1.128	1.501	415	1.613	1.145	472
Nettó skuldir á íbúa þús kr.....	134	207	1.082	458	918	1.440	-196	1.160	1.032	250

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A - hluti

	6250 - Fjallabyggð	8717 - Sveitarfélagið Ölfus	6400 - Dalvíkurbyggð	8613 - Rangárþing eystra	2503 - Sandgerðis bær	3714 - Snæfells bær	8614 - Rangárþing ytra	2504 - Sveitarfélagið Garður	2506 - Sveitarfélagið Vogar	5508 - Húnaþing vestra
Fjöldi íbúa.....	2.033	2.005	1.831	1.752	1.708	1.625	1.537	1.511	1.206	1.174
Heildartekjur.....	2.044	1.882	1.705	1.586	1.750	1.808	1.508	1.244	1.020	1.228
Framlegð.....	188	248	166	177	191	241	277	108	80	157
Fjármagnsliðir.....	22	-43	51	7	-102	-16	-41	27	-21	8
Rekstramiðurstaða.....	118	109	140	125	-13	150	184	59	19	132
Veltufé frá (til) rekstrar.....	317	276	220	185	170	243	246	168	103	178
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	1.523	1.718	1.170	494	2.440	1.207	1.128	543	940	363
Nettó skuldir (fráðregnar peningalegar eignir).....	1.123	1.394	795	99	2.023	909	963	-39	687	42
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	9%	13%	10%	11%	11%	13%	18%	9%	8%	13%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	58%	50%	59%	50%	48%	53%	45%	44%	59%	50%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	33%	37%	31%	39%	41%	34%	36%	47%	33%	38%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	6%	6%	8%	8%	-1%	8%	12%	5%	2%	11%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	16%	15%	13%	12%	10%	13%	16%	13%	10%	14%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjármunum.....	10%	6%	9%	4%	2%	4%	8%	2%	4%	6%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	21%	9%	15%	5%	3%	7%	9%	4%	7%	4%
Skuldahlutfall	75%	91%	69%	31%	139%	67%	75%	44%	92%	30%
Skuldahlutfall nettó (að fráðregnum penl. eignum).....	55%	74%	47%	6%	116%	50%	64%	-3%	67%	3%
Veltufjárhlutfall.....	1,3	1,3	0,9	2,9	2,0	1,1	1,1	2,8	1,3	5,5
Veltufjárhlutfall án eigin fyrirtækja.....	1,4	1,5	1,5	2,2	1,7	1,2	0,7	3,0	1,9	2,2
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	1,5	2,4	2,5	3,7	1,6	1,9	2,3	36,4	2,8	6,4
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár.....	4	5	4	2	13	4	4	2	7	1
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	1.010	962	927	894	1.110	1.087	988	873	888	1.058
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	563	625	537	497	783	642	593	505	510	479
Jöfnunarsjóður per íbúa þús kr.....	188	218	262	258	119	283	207	257	303	411
Aðrar tekjur per íbúa þús kr.....	258	119	127	140	208	162	189	110	75	168
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	582	478	546	449	529	577	447	387	524	525
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	752	878	636	279	1.547	726	740	381	819	313
Nettó skuldir á íbúa þús kr.....	555	712	432	56	1.283	546	631	-28	598	37

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A - hluti

	3711 - Stykkishólms bær	4607 - Vesturb byggð	8721 - Bláskóga byggð	6513 - Eyjafjarðar sveit	6612 - Þingeyja rsveit	4100 - Bolungar víkurkaup staður	3709 - Grundarfja rðarbær	5604 - Blönduós bær	8710 - Hrunamanna hreppur	3811 - Dalabyggð
Fjöldi íbúa.....	1.168	1.030	1.026	1.015	915	908	869	866	773	673
Heildartekjur.....	1.164	1.125	1.032	966	992	892	829	853	840	702
Framlegð.....	129	85	111	103	86	29	98	51	83	83
Fjármagnsliðir.....	-31	-21	-4	7	-14	-8	-44	-14	3	2
Rekstramiðurstaða.....	54	34	90	84	47	-7	21	3	67	66
Veltufé frá (til) rekstrar.....	122	86	111	110	77	43	78	75	79	101
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	1.478	1.046	530	188	417	928	1.153	907	570	464
Nettó skuldir (fráðregnar peningalegar eignir).....	1.303	854	235	-55	286	816	1.019	792	415	294
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	11%	8%	11%	11%	9%	3%	12%	6%	10%	12%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	56%	55%	43%	49%	54%	56%	55%	51%	50%	51%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	32%	38%	47%	40%	37%	41%	33%	43%	40%	38%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	5%	3%	9%	9%	5%	-1%	2%	0%	8%	9%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	10%	8%	11%	11%	8%	5%	9%	9%	9%	14%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjármunum.....	5%	15%	4%	5%	8%	6%	5%	2%	4%	6%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	10%	19%	2%	4%	5%	5%	9%	3%	4%	6%
Skuldahlutfall	127%	93%	51%	19%	42%	104%	139%	106%	68%	66%
Skuldahlutfall nettó (að fráðregnum penl. eignum).....	112%	76%	23%	-6%	29%	91%	123%	93%	49%	42%
Veltufjárhlutfall.....	1,3	1,1	2,0	2,7	0,6	0,7	0,6	1,0	1,9	2,0
Veltufjárhlutfall án eigin fyrirtækja.....	0,6	0,8	1,9	2,3	0,8	0,6	0,8	0,5	1,5	1,5
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	1,1	1,0	1,9	4,4	1,5	0,7	0,8	1,0	1,9	3,1
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár... ..	9	10	4	1	3	18	12	11	6	3
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	1.046	1.111	1.055	933	1.080	987	922	987	1.041	1.035
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	621	546	747	492	534	570	590	525	539	448
Jöfnunarsjóður per íbúa þús.kr.....	232	345	150	302	326	251	182	279	226	435
Aðrar tekjur per íbúa þús.kr.....	193	220	158	140	221	166	150	182	276	152
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	590	607	450	461	582	552	511	506	525	524
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	1.328	1.033	542	182	454	1.027	1.283	1.048	706	685
Nettó skuldir á íbúa þús.kr.....	1.171	843	240	-54	312	903	1.134	915	515	433

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A - hluti

	7000 - Seyðisfjarðar kaupstaður	8722 - Flóahreppur	7502 - Vopnafjarðar hreppur	3511 - Hvalfjarðars veit	8720 - Skeiða- og Gnúpverja hreppur	6515 - Hörgársveit	8508 - Mýrdalsh reppur	6709 - Langanes byggð	5609 - Sveitarfélagið Skagaströnd	8509 - Skaftárh reppur
Fjöldi íbúa.....	650	648	645	636	594	574	562	484	479	475
Heildartekjur.....	674	618	694	707	573	560	553	626	472	469
Framlegð.....	35	65	78	49	52	54	86	107	-2	84
Fjármagnsliðir.....	-5	9	3	23	5	2	0	-27	25	-5
Rekstramiðurstaða.....	10	58	44	6	44	41	70	44	6	65
Veltufé frá (til) rekstrar.....	74	72	89	52	56	57	98	88	41	83
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	601	51	565	349	112	237	370	775	316	223
Nettó skuldir (fráðregnar peningalegar eignir).....	449	-107	424	279	28	134	231	656	-396	7
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	5%	10%	11%	7%	9%	10%	16%	17%	0%	18%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	56%	48%	57%	56%	36%	46%	48%	50%	54%	41%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	39%	42%	32%	37%	55%	44%	36%	33%	46%	42%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	1%	9%	6%	1%	8%	7%	13%	7%	1%	14%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	11%	12%	13%	7%	10%	10%	18%	14%	9%	18%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjármunum.....	3%	0%	4%	9%	4%	13%	9%	20%	6%	5%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	3%	0%	5%	19%	3%	15%	9%	36%	7%	4%
Skuldahlutfall	89%	8%	81%	49%	20%	42%	67%	124%	67%	48%
Skuldahlutfall nettó (að fráðregnum penl. eignum).....	67%	-17%	61%	39%	5%	24%	42%	105%	-84%	2%
Veltufjárhlutfall.....	1,8	3,8	0,7	0,5	0,9	1,4	2,3	0,5	5,9	3,5
Veltufjárhlutfall án eigin fyrirtækja.....	1,5	3,6	1,1	0,5	1,2	1,1	2,0	1,1	21,7	3,4
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	1,3	21,5	3,0	3,6	21,5	2,2	3,7	2,4	#DIV/0!	5,0
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár...	7	0	3	5	0	3	3	6	4	2
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	1.024	999	1.068	1.137	1.099	1.005	1.054	1.239	966	997
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	610	524	559	1.048	827	501	631	516	536	614
Jöfnunarsjóður per íbúa þús kr.....	183	356	355	0	128	311	275	410	286	235
Aðrar tekjur per íbúa þús kr.....	232	119	153	89	143	193	148	313	144	149
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	574	480	609	635	400	465	506	617	521	404
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	913	83	869	561	216	426	705	1.534	645	475
Nettó skuldir á íbúa þús kr.....	682	-172	653	449	53	240	439	1.299	-810	15

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A - hluti

	8719 -									
	4911 - Stranda byggð	Grímsnes- og Grafningsshr.	7617 - Djúpavogs hreppur	6601 - Svalbarðsst randarhr.	6607 - Skútustaða hreppur	5612 - Húnavatns hreppur	6602 - Grýtubakka hreppur	4502 - Reykhóla hreppur	8610 - Ásahreppur	4604 - Tálknafjarðar hreppur
Fjöldi íbúa.....	468	467	452	451	425	408	352	282	256	236
Heildartekjur.....	555	698	529	366	420	418	356	398	251	261
Framlegð.....	46	57	40	36	47	33	16	40	8	-13
Fjármagnsliðir.....	-22	-3	-21	4	2	-3	7	3	7	-13
Rekstramiðurstaða.....	11	12	4	20	38	20	5	37	5	-44
Veltufé frá (til) rekstrar.....	32	76	25	40	62	31	33	45	15	-34
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	383	756	507	57	223	102	159	118	44	325
Nettó skuldir (fráðregnar peningalegar eignir).....	326	684	447	-85	183	32	52	-71	-27	302
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	8%	8%	8%	10%	11%	8%	4%	10%	3%	-5%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	55%	41%	58%	51%	47%	40%	57%	49%	36%	25%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	37%	50%	35%	39%	42%	53%	39%	41%	60%	80%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	2%	2%	1%	5%	9%	5%	1%	9%	2%	-17%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	6%	11%	5%	11%	15%	7%	9%	11%	6%	-13%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjárumunum.....	13%	3%	4%	6%	30%	9%	4%	6%	1%	4%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	16%	5%	4%	6%	16%	8%	4%	4%	1%	4%
Skuldahlutfall	69%	108%	96%	16%	53%	24%	44%	30%	18%	124%
Skuldahlutfall nettó (að fráðregnum penl. eignum).....	59%	98%	85%	-23%	44%	8%	14%	-18%	-11%	116%
Veltufjárlutfall.....	1,6	6,0	0,3	3,1	1,9	2,5	3,2	3,2	1,9	0,7
Veltufjárlutfall án eigin fyrirtækja.....	0,8	0,7	0,6	2,9	0,5	1,4	1,9	3,2	1,4	0,3
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	1,4	2,4	0,7	#DIV/0!	7,0	2,4	4,3	8,3	0,8	-1,6
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár...	11	9	12	0	2	2	3	1	1	-8
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	1.187	1.500	1.159	837	1.029	1.038	999	1.491	1.151	978
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	540	1.183	485	581	718	545	548	484	1.008	500
Jöfnunarsjóður per íbúa þús kr.....	477	0	453	186	149	354	305	700	0	364
Aðrar tekjur per íbúa þús.kr.....	171	317	221	70	163	139	146	307	143	114
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	648	620	668	424	487	410	566	728	419	242
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	820	1.626	1.112	130	548	253	444	442	202	1.217
Nettó skuldir á íbúa þús kr.....	697	1.470	980	-193	449	80	145	-265	-126	1.129

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A - hluti

	1606 - Kjósarhreppur	5706 - Akrahreppur	4803 - Súðavíkur hreppur	7613 - Breiðdals hreppur	3713 - Eyja- og Miklaholtshr.	7509 - Borgarfjarð arhreppur	4902 - Kaldrananes hreppur	5611 - Skagabyggð	6706 - Svalbarðs hreppur	7505 - Fljótisdals hreppur
Fjöldi íbúa.....	220	196	186	182	120	116	106	101	95	81
Heildartekjur.....	186	167	228	194	140	138	127	99	94	154
Framlegð.....	29	15	26	34	19	20	25	14	14	28
Fjármagnsliðir.....	0	3	1	-7	5	3	1	1	1	8
Rekstramiðurstaða.....	26	14	17	21	24	18	21	11	11	9
Veltufé frá (til) rekstrar.....	29	18	28	30	24	23	26	14	15	37
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	62	16	66	188	16	27	23	5	23	16
Nettó skuldir (fráðregnar peningalegar eignir).....	-7	-120	-67	170	-145	-58	-23	-42	-6	-188
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	15%	9%	12%	18%	14%	15%	19%	14%	15%	18%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	15%	6%	46%	51%	50%	50%	48%	9%	3%	12%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	70%	85%	42%	31%	37%	35%	33%	78%	83%	70%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	14%	8%	8%	11%	17%	13%	16%	11%	12%	6%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	16%	11%	12%	15%	17%	17%	20%	15%	16%	24%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjármunum.....	0%	0%	0%	8%	0%	3%	0%	0%	8%	2%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	0%	0%	0%	7%	0%	3%	0%	0%	8%	10%
Skuldahlutfall	33%	10%	29%	97%	11%	19%	18%	5%	25%	11%
Skuldahlutfall nettó (að fráðregnum penl. eignum).....	-4%	-72%	-29%	88%	-103%	-42%	-18%	-43%	-7%	-122%
Veltufjárhlutfall.....	3,2	8,5	6,9	0,3	9,2	5,2	6,1	15,8	5,6	12,7
Veltufjárhlutfall án eigin fyrirtækja.....	3,8	8,5	4,4	0,6	8,9	3,1	3,2	9,9	1,8	12,5
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	8,4	#DIV/0!	8,4	2,6	#DIV/0!	#DIV/0!	4,5	#DIV/0!	20,6	#DIV/0!
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár...	1	0	1	5	0	0	0	0	0	0
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	857	836	1.237	1.059	1.017	1.113	1.231	910	945	2.087
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	647	377	543	549	473	427	532	369	426	1.959
Jöfnunarsjóður per íbúa þús kr.....	66	458	575	328	352	464	439	475	378	3
Aðrar tekjur per íbúa þús kr.....	144	1	119	182	192	222	260	65	140	125
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	125	52	569	544	505	560	585	78	27	246
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	284	80	358	1.025	113	215	222	44	237	221
Nettó skuldir á íbúa þús kr.....	-34	-598	-364	931	-1.049	-471	-223	-389	-65	-2.542

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A - hluti

	6611 - Tjörnesh reppur	3506 - Skorradalsh reppur	3710 - Helgafells sveit	4901 - Árneshr eppur
Fjöldi íbúa.....	59	58	52	46
Heildartekjur.....	37	0	42	54
Framlegð.....	16	0	2	-1
Fjármagnsliðir.....	1	0	6	2
Rekstramiðurstaða.....	16	0	8	-1
Veltufé frá (til) rekstrar.....	17	0	9	0
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	6	0	44	15
Nettó skuldir (fráðregnar peningalegar eignir).....	-42	0	34	-20
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	43%	#DIV/0!	4%	-2%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	13%	#DIV/0!	11%	56%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	45%	#DIV/0!	85%	47%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	43%	#DIV/0!	18%	-1%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	45%	#DIV/0!	20%	0%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjármunum.....	0%	#DIV/0!	0%	0%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	0%	#DIV/0!	0%	0%
Skuldahlutfall	17%	#DIV/0!	103%	28%
Skuldahlutfall nettó (að fráðregnum penl. eignum).....	-114%	#DIV/0!	81%	-37%
Veltufjárhlutfall.....	17,4	#DIV/0!	2,8	3,4
Veltufjárhlutfall án eigin fyrirtækja.....	17,4	#DIV/0!	0,6	3,0
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	21,3	#DIV/0!	5,3	0,2
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár...	0	#DIV/0!	3	55
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	620	0	768	991
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	502	0	410	546
Jöfnunarsjóður per íbúa þús.kr.....	112	0	327	301
Aðrar tekjur per íbúa þús.kr.....	6	0	31	143
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	78	0	81	550
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	103	0	795	276
Nettó skuldir á íbúa þús.kr.....	-706	0	626	-370

Ársreikningi Skorradalshrepps hefur ekki verið skilað.

A- og B-hluti   Samanburður á ársreikningum 2016

Ársreikningur 2016

Samantæki á sveitarfélögum A + B

	0000 - Reykjavíkurborg	1000 - Kópavogsbær	1400 - Hafnarfjarðar- rkaupstaður	6000 - Akureyrark- aupstaður	2000 - Reykjanesbær	1300 - Garðabær	1604 - Mosfellsbær	8200 - Sveitarfélagið Árborg	3000 - Akranes- aupstaður	7300 - Fjarðabyggð
Fjöldi íbúa.....	123.246	35.246	28.703	18.488	16.350	15.230	9.783	8.471	7.051	4.691
Heildartekjur.....	155.556	28.123	23.092	22.535	19.206	14.038	9.105	7.627	6.363	6.209
Framlegð.....	37.080	4.525	3.049	2.285	4.127	2.776	1.314	1.008	248	1.068
Fjármagnsliðir.....	890	-1.830	-1.403	-811	-2.363	-278	-567	-445	75	-271
Rekstramiðurstaða.....	26.372	1.190	538	-80	93	1.731	380	108	1.015	378
Veltufé frá (til) rekstrar.....	34.252	3.601	3.634	2.639	4.199	2.881	1.109	1.048	928	1.173
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	290.465	43.999	39.157	23.910	44.537	11.041	11.236	10.863	6.013	8.897
Nettó skuldir (frádragnar peningalegar eignir).....	233.152	38.288	36.156	18.577	37.057	7.875	9.006	9.783	3.445	7.916
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	24%	16%	13%	10%	21%	20%	14%	13%	4%	17%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	44%	55%	55%	60%	41%	47%	46%	56%	70%	51%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	32%	29%	32%	29%	38%	34%	40%	31%	26%	32%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	17%	4%	2%	0%	0%	12%	4%	1%	16%	6%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	22%	13%	16%	12%	22%	21%	12%	14%	15%	19%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjárumunum.....	5%	4%	3%	7%	5%	6%	3%	3%	4%	8%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	31%	10%	7%	18%	20%	12%	6%	8%	4%	24%
Skuldahlutfall	187%	156%	170%	106%	232%	79%	123%	142%	94%	143%
Skuldahlutfall nettó (að frádrögnum penl. eignum).....	150%	136%	157%	82%	193%	56%	99%	128%	54%	127%
Skuldaviðmið.....	85%	146%	148%	91%	211%	63%	108%	134%	62%	128%
Veltufjárhlutfall.....	1,1	0,6	0,8	1,6	1,1	0,8	0,7	0,6	1,7	0,5
Veltufjárhlutfall án eigin fyrirtækja.....	1,1	0,6	0,8	1,6	1,1	0,8	0,7	0,6	1,7	0,5
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	1,9	1,7	1,6	2,8	2,6	3,3	1,4	1,2	2,0	0,9
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár.....	7	11	10	8	10	3	9	9	6	7
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	1.270	824	819	1.232	1.261	954	960	929	921	1.323
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	620	617	604	567	559	642	573	529	550	695
Jöfnunarsjóður per íbúa þús.kr.....	55	33	69	154	152	71	155	143	167	126
Aðrar tekjur per íbúa þús.kr.....	596	174	146	510	549	242	233	257	204	502
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	560	450	446	744	511	444	438	518	646	669
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	2.372	1.289	1.389	1.307	2.924	750	1.185	1.324	870	1.896
Nettó skuldir á íbúa þús.kr.....	1.904	1.121	1.283	1.015	2.433	535	950	1.192	499	1.687

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A + B

	1100 - Seltjarnarne skaupstaður	8000 - Vestmanna eyjabær	5200 - Sveitarfélagið Skagafjörður	3609 - Borgarbyggð	4200 - Ísafjarðar bær	7620 - Fljótisdals hérað	2300 - Grindavíkur bær	6100 - Norðurþing	8716 - Hveragerðis bær	7708 - Sveitarfélagið Hornafjörður
Fjöldi íbúa.....	4.450	4.292	3.932	3.677	3.608	3.493	3.218	2.963	2.483	2.187
Heildartekjur.....	3.650	4.661	4.917	3.935	4.430	3.978	2.921	3.967	2.404	2.428
Framlegð.....	161	443	603	647	697	925	530	539	294	537
Fjármagnsliðir.....	31	179	-161	-101	-190	-359	-11	6	-122	-13
Rekstramiðurstaða.....	70	417	252	427	225	256	300	282	71	380
Veltufé frá (til) rekstrar.....	351	1.065	551	544	742	680	610	584	270	580
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	1.842	4.959	6.093	4.672	6.477	8.321	1.543	7.078	2.774	1.243
Nettó skuldir (fráðregnar peningalegar eignir).....	624	1.365	5.297	2.624	5.676	6.983	-406	5.325	2.487	676
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	4%	10%	12%	16%	16%	23%	18%	14%	12%	22%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	59%	56%	58%	52%	52%	49%	51%	55%	53%	47%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	37%	34%	30%	32%	32%	28%	31%	32%	35%	31%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	2%	9%	5%	11%	5%	6%	10%	7%	3%	16%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	10%	23%	11%	14%	17%	17%	21%	15%	11%	24%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjármunum.....	6%	5%	6%	2%	2%	3%	3%	14%	10%	9%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	11%	13%	12%	2%	5%	7%	9%	35%	18%	18%
Skuldahlutfall	50%	106%	124%	119%	146%	209%	53%	178%	115%	51%
Skuldahlutfall nettó (að fráðregnum penl. eignum).....	17%	29%	108%	67%	128%	176%	-14%	134%	103%	28%
Skuldaviðmið.....	10%	12%	115%	79%	112%	181%	-10%	135%	105%	38%
Veltufjárhlutfall.....	3,4	7,4	0,6	1,6	1,3	0,4	6,9	2,0	0,6	1,3
Veltufjárhlutfall án eigin fyrirtækja.....	3,4	7,4	0,6	1,6	1,3	0,4	6,9	2,0	0,6	1,3
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	4,2	19,2	0,7	2,0	2,1	1,1	30,7	2,1	1,5	4,8
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár...	4	4	10	8	8	12	2	11	9	2
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	827	1.089	1.260	1.082	1.223	1.156	934	1.404	976	1.118
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	600	586	558	543	571	552	564	588	508	597
Jöfnunarsjóður per íbúa þús.kr.....	33	124	337	280	244	330	199	226	220	305
Aðrar tekjur per íbúa þús.kr.....	194	378	365	259	408	274	171	590	248	216
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	484	615	726	562	636	566	472	767	518	528
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	417	1.158	1.561	1.285	1.788	2.417	494	2.505	1.126	572
Nettó skuldir á íbúa þús.kr.....	141	319	1.358	722	1.567	2.028	-130	1.885	1.010	311

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A + B

	6250 - Fjallabyggð	8717 - Sveitarféla gið Ölfus	6400 - Dalvíkurbyggð	8613 - Rangárþing eystra	2503 - Sandgerðis bær	3714 - Snæfellsbær	8614 - Rangárþing ytra	2504 - Sveitarféla gið Garður	2506 - Sveitarféla gið Vogar	5508 - Húnaþing vestra
Fjöldi íbúa.....	2.033	2.005	1.831	1.752	1.708	1.625	1.537	1.511	1.206	1.174
Heildartekjur.....	2.319	2.104	2.055	1.694	1.919	2.268	1.633	1.278	1.056	1.331
Framlegð.....	336	362	352	242	289	405	355	133	102	215
Fjármagnsliðir.....	-12	-58	45	-17	-168	-48	-82	13	-31	-15
Rekstrarniðurstaða.....	199	158	249	153	-6	218	187	61	26	149
Veltufé frá (til) rekstrar.....	445	386	363	218	244	397	283	170	116	228
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	1.895	1.951	1.448	712	3.483	1.649	1.653	583	857	748
Nettó skuldir (fráðregnar peningalegar eignir).....	1.406	1.439	1.025	312	3.037	1.243	1.381	1	604	315
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	14%	17%	17%	14%	15%	18%	22%	10%	10%	16%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	54%	47%	52%	47%	46%	51%	42%	43%	57%	46%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	32%	36%	30%	39%	38%	31%	36%	46%	33%	38%
Rekstrarniðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	9%	7%	12%	9%	0%	10%	11%	5%	2%	11%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	19%	18%	18%	13%	13%	17%	17%	13%	11%	17%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjármunum.....	13%	5%	8%	3%	2%	5%	8%	1%	4%	8%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	33%	11%	19%	4%	4%	13%	16%	3%	7%	11%
Skuldahlutfall	82%	93%	70%	42%	181%	73%	101%	46%	81%	56%
Skuldahlutfall nettó (að fráðregnum penl. eignum).....	61%	68%	50%	18%	158%	55%	85%	0%	57%	24%
Skuldaviðmið.....	61%	72%	55%	26%	161%	59%	100%	8%	62%	35%
Veltufjárhlutfall.....	1,1	2,0	1,3	2,1	1,5	1,4	0,9	2,9	1,9	2,4
Veltufjárhlutfall án eigin fyrirtækja.....	1,1	2,0	1,3	2,1	1,5	1,4	0,9	2,9	1,9	2,4
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	2,0	2,8	1,9	2,7	1,5	2,5	2,0	26,8	3,2	3,7
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár...	4	5	3	3	14	4	5	2	7	3
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	1.145	1.076	1.117	955	1.217	1.364	1.070	897	920	1.147
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	560	623	534	494	781	642	588	504	510	472
Jöfnunarsjóður per íbúa þús kr.....	188	218	262	258	119	283	207	257	303	411
Aðrar tekjur per íbúa þús kr.....	397	235	321	203	318	438	276	135	108	264
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	614	507	586	449	565	698	453	387	524	529
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	936	997	787	402	2.209	992	1.083	409	747	645
Nettó skuldir á íbúa þús kr.....	694	736	557	176	1.926	748	905	1	526	271

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A + B

	3711 - Stykkishólm sbær	4607 - Vesturby ggð	8721 - Bláskóg abyggð	6513 - Eyjafjarða rsvéit	6612 - Pingeypjar sveit	4100 - Bolungarvík urkaupstað ur	3709 - Grundarfjar ðarbær	5604 - Blönduós bær	8710 - Hrunamann ahreppur	3811 - Dalabyggð
Fjöldi íbúa.....	1.168	1.030	1.026	1.015	915	908	869	866	773	673
Heildartekjur.....	1.432	1.289	1.191	977	1.028	1.075	965	983	958	847
Framlegð.....	174	183	206	113	114	143	143	144	151	85
Fjármagnsliðir.....	-73	-30	-20	-2	-24	-72	-58	-36	-25	-11
Rekstramiðurstaða.....	44	100	133	80	53	9	37	54	80	46
Veltufé frá (til) rekstrar.....	137	169	182	113	93	105	115	92	124	93
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	1.835	1.567	588	265	599	1.610	1.400	1.237	752	494
Nettó skuldir (frádragnar peningalegar eignir).....	1.648	1.337	241	22	459	1.541	1.230	1.121	543	309
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	12%	14%	17%	12%	11%	13%	15%	15%	16%	10%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	58%	49%	38%	49%	52%	50%	50%	47%	47%	55%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	30%	36%	45%	40%	37%	37%	35%	39%	37%	35%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	3%	8%	11%	8%	5%	1%	4%	5%	8%	5%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	10%	13%	15%	12%	9%	10%	12%	9%	13%	11%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjármunum.....	3%	17%	5%	4%	10%	4%	4%	4%	3%	5%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	6%	33%	5%	4%	7%	10%	10%	9%	5%	7%
Skuldahlutfall	128%	122%	49%	27%	58%	150%	145%	126%	78%	58%
Skuldahlutfall nettó (að frádrögnum penl. eignum).....	115%	104%	20%	2%	45%	143%	127%	114%	57%	37%
Skuldaviðmið.....	121%	117%	35%	13%	58%	147%	140%	112%	70%	46%
Veltufjárlutfall.....	0,5	0,8	1,9	2,3	0,7	0,5	1,0	0,5	1,6	1,4
Veltufjárlutfall án eigin fyrirtækja.....	0,5	0,8	1,9	2,3	0,7	0,3	1,0	0,5	1,6	1,4
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	0,8	1,1	2,8	4,2	1,2	1,0	1,1	1,1	2,3	2,7
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár...	12	8	3	2	5	14	12	12	5	4
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	1.287	1.273	1.216	944	1.120	1.189	1.073	1.136	1.187	1.250
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	626	541	744	490	533	563	590	515	535	445
Jöfnunarsjóður per íbúa þús.kr.....	232	345	150	302	326	251	182	279	226	435
Aðrar tekjur per íbúa þús.kr.....	429	387	323	152	261	375	302	342	426	369
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	747	629	461	461	585	596	536	530	555	684
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	1.649	1.547	601	256	652	1.781	1.557	1.430	931	728
Nettó skuldir á íbúa þús.kr.....	1.481	1.320	246	21	500	1.705	1.368	1.296	672	456

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A + B

	7000 - Seyðisfjarðar kaupstaður	8722 - Flóahreppur	7502 - Vopnafjarð arhreppur	3511 - Hvalfjarða rsveit	8720 - Skeiða- og Gnúpverjars veit	6515 - Hörgársveit	8508 - Mýrdalsh eppur	6709 - Langane sbyggð	5609 - Sveitarfélagið Skagaströnd	8509 - Skaftár hreppur
Fjöldi íbúa.....	650	648	645	636	594	574	562	484	479	475
Heildartekjur.....	852	634	1.024	713	587	571	567	815	559	482
Framlegð.....	136	71	171	51	67	57	100	128	43	93
Fjármagnsliðir.....	-38	-2	-19	23	-4	-5	-14	-36	15	-8
Rekstramiðurstaða.....	51	49	97	7	43	33	63	41	23	69
Veltufé frá (til) rekstrar.....	152	70	163	54	63	55	103	104	82	90
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	1.159	132	638	349	155	237	418	708	459	254
Nettó skuldir (fráðregnar peningalegar eignir).....	974	-26	476	279	61	134	277	588	-265	38
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	16%	11%	17%	7%	11%	10%	18%	16%	8%	19%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	47%	47%	55%	55%	36%	45%	47%	53%	49%	39%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	37%	42%	29%	37%	53%	45%	36%	31%	44%	41%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	6%	8%	10%	1%	7%	6%	11%	5%	4%	14%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	18%	11%	16%	8%	11%	10%	18%	13%	15%	19%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjármunum.....	5%	1%	10%	9%	8%	14%	10%	16%	5%	5%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	11%	1%	22%	19%	10%	19%	15%	38%	13%	4%
Skuldahlutfall.....	136%	21%	62%	49%	26%	42%	74%	87%	82%	53%
Skuldahlutfall nettó (að fráðregnum penl. eignum).....	114%	-4%	46%	39%	10%	23%	49%	72%	-47%	8%
Skuldaviðmið.....	122%	3%	62%	49%	24%	40%	56%	86%	-39%	20%
Veltufjárhlutfall.....	1,1	3,5	0,9	0,5	1,2	1,1	1,9	1,0	14,6	3,4
Veltufjárhlutfall án eigin fyrirtækja.....	1,1	3,5	0,9	0,5	1,2	1,1	1,9	1,0	14,6	3,4
Veltufé f.rek. / Afborgun langt. skulda og skuldb.....	1,2	15,2	2,7	3,8	15,3	2,1	3,4	2,5	8,2	5,1
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár...	7	1	3	4	1	3	4	6	5	2
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	1.294	1.024	1.575	1.147	1.126	1.025	1.080	1.613	1.143	1.025
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	610	523	557	1.047	827	501	628	512	523	612
Jöfnunarsjóður per íbúa þús.kr.....	183	356	355	0	128	311	275	410	286	235
Aðrar tekjur per íbúa þús.kr.....	502	145	664	99	171	213	176	691	334	179
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	614	480	861	636	400	465	506	861	556	404
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	1.762	213	982	561	298	426	797	1.401	939	540
Nettó skuldir á íbúa þús.kr.....	1.480	-42	732	449	117	240	528	1.164	-543	81

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A + B

	4911 - Stranda byggð	8719 - Grímsnes- og Grafningshr.	7617 - Djúpavogs hreppur	6601 - Svalbarðsst randarhr.	6607 - Skútustaða hreppur	5612 - Húnavatns hreppur	6602 - Grýtubakka hreppur	4502 - Reykholahr eppur	8610 - Ásahrepp ur	4604 - Táknafjarða rhreppur
Fjöldi íbúa.....	468	467	452	451	425	408	352	282	256	236
Heildartekjur.....	591	802	588	370	455	449	471	534	254	296
Framlegð.....	56	101	75	39	70	27	47	51	14	7
Fjármagnsliðir.....	-31	-43	-22	3	-2	-5	-1	1	6	-26
Rekstramiðurstaða.....	6	-8	29	22	45	12	21	39	7	-45
Veltufé frá (til) rekstrar.....	35	88	60	43	81	23	52	56	19	-25
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	522	1.035	445	62	250	192	284	186	45	367
Nettó skuldir (fráðregnar peningalegar eignir).....	459	913	375	-79	159	61	177	-7	-32	339
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	9%	13%	13%	11%	15%	6%	10%	10%	5%	2%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	54%	37%	53%	50%	44%	37%	59%	55%	36%	23%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	36%	50%	34%	39%	41%	57%	31%	35%	59%	75%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	1%	-1%	5%	6%	10%	3%	5%	7%	3%	-15%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	6%	11%	10%	12%	18%	5%	11%	11%	8%	-9%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjármunum.....	10%	8%	4%	23%	16%	26%	6%	7%	6%	15%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	17%	21%	7%	33%	21%	29%	11%	9%	9%	33%
Skuldahlutfall	88%	129%	76%	17%	55%	43%	60%	35%	18%	124%
Skuldahlutfall nettó (að fráðregnum penl. eignum).....	78%	114%	64%	-21%	35%	14%	38%	-1%	-13%	114%
Skuldaviðmið.....	85%	129%	76%	-8%	49%	38%	46%	10%	9%	124%
Veltufjárhlutfall.....	0,7	0,7	0,6	2,8	0,8	1,2	1,7	2,7	1,5	0,3
Veltufjárhlutfall án eigin fyrirtækja.....	0,7	0,7	0,6	2,8	0,8	1,2	1,7	2,7	1,5	0,3
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	1,1	2,1	1,6	123,9	7,3	1,7	1,0	8,8	1,0	-1,1
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár...	14	10	6	0	2	6	5	2	1	-14
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	1.266	1.725	1.289	845	1.116	1.113	1.320	1.999	1.163	1.109
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	538	1.180	483	580	715	545	543	479	1.008	500
Jöfnunarsjóður per íbúa þús.kr.....	477	0	453	186	149	354	305	700	0	364
Aðrar tekjur per íbúa þús.kr.....	251	544	353	79	252	215	472	820	155	245
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	686	641	690	424	487	411	775	1.106	419	252
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	1.119	2.227	977	142	613	476	795	695	204	1.373
Nettó skuldir á íbúa þús.kr.....	983	1.962	822	-181	390	151	495	-25	-147	1.268

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A + B

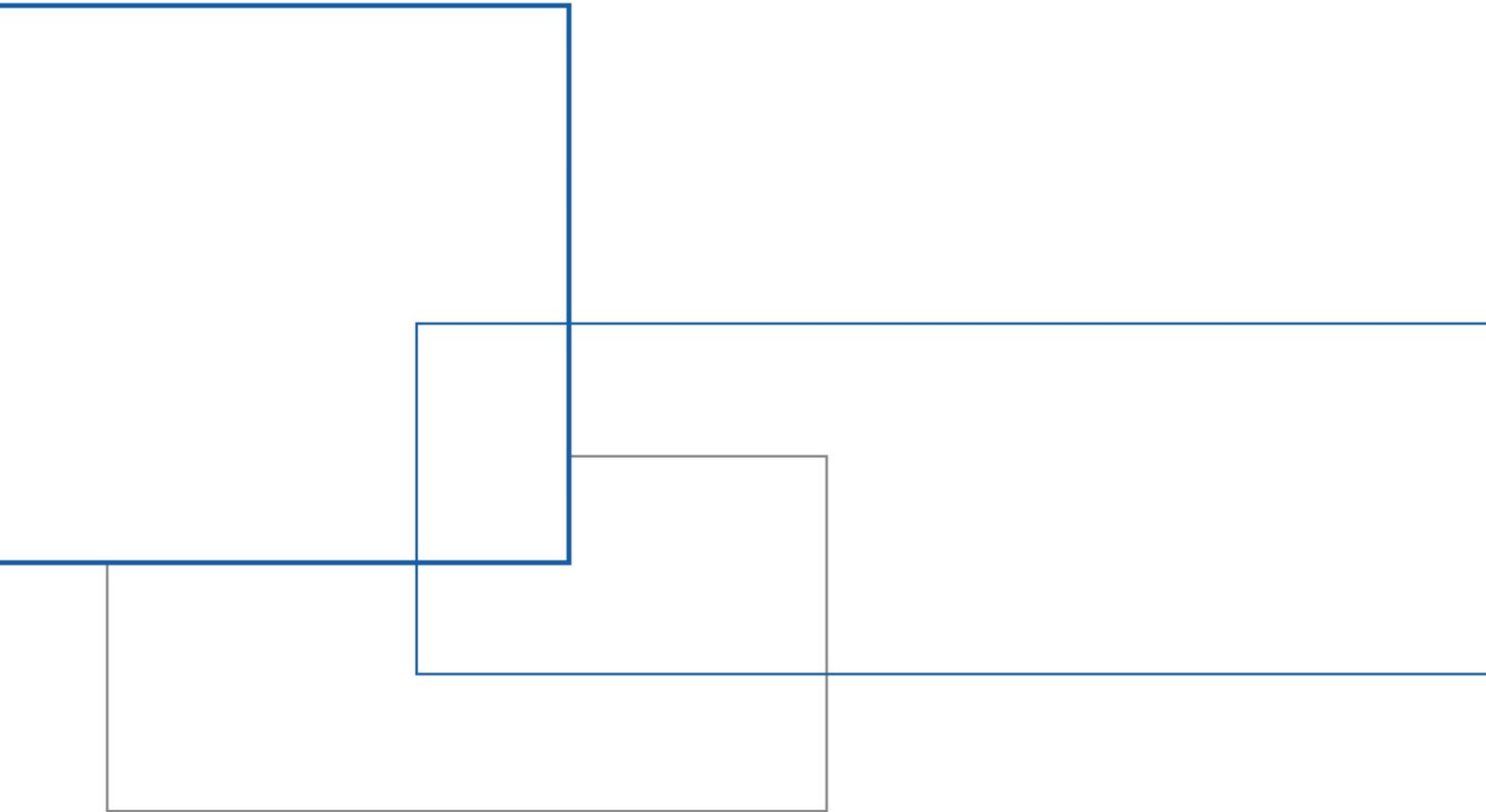
	1606 - Kjósarhreppur	5706 - Akrahreppur	4803 - Súðavíkur hreppur	7613 - Breiðdals hreppur	3713 - Eyja- og Miklaholtshr.	7509 - Borgarfjarðar hreppur	4902 - Kaldranane shreppur	5611 - Skagabyggð	6706 - Svalbarðs hreppur	7505 - Fljótisdals hreppur
Fjöldi íbúa.....	220	196	186	182	120	116	106	101	95	81
Heildartekjur.....	380	167	247	218	141	149	138	101	98	155
Framlegð.....	7	15	41	45	20	22	20	14	18	29
Fjármagnsliðir.....	1	3	0	-12	4	1	0	0	1	8
Rekstramiðurstaða.....	6	14	23	22	22	14	13	10	11	8
Veltufé frá (til) rekstrar.....	9	18	42	39	23	24	20	14	19	37
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	408	16	80	307	16	87	21	26	29	25
Nettó skuldir (fráðregnar peningalegar eignir).....	303	-120	-72	288	-145	-11	-27	-25	-24	-180
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	2%	9%	16%	21%	14%	14%	14%	14%	18%	19%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	10%	6%	45%	50%	50%	49%	46%	8%	3%	12%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	88%	85%	39%	29%	37%	37%	39%	77%	79%	70%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	1%	8%	9%	10%	16%	9%	10%	10%	11%	5%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	2%	11%	17%	18%	16%	16%	15%	14%	20%	24%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjármunum.....	0%	0%	1%	5%	3%	9%	0%	0%	47%	2%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	0%	0%	1%	7%	2%	21%	0%	0%	80%	10%
Skuldahlutfall	107%	10%	33%	141%	11%	58%	15%	26%	30%	16%
Skuldahlutfall nettó (að fráðregnum penl. eignum).....	80%	-72%	-29%	132%	-103%	-8%	-20%	-25%	-25%	-116%
Skuldaviðmið.....	96%	-62%	-12%	141%	-77%	14%	-9%	-17%	-2%	-105%
Veltufjárhlutfall.....	1,7	8,5	4,8	0,5	8,9	3,3	3,4	6,5	2,4	12,2
Veltufjárhlutfall án eigin fyrirtækja.....	1,8	8,5	4,8	0,5	8,9	3,3	3,4	6,5	2,4	12,2
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	2,5	#DIV/0!	10,0	2,5	#DIV/0!	10,2	3,6	5,6	26,5	100,9
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár...	40	0	1	7	0	3	0	1	0	0
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	1.753	836	1.340	1.191	1.019	1.205	1.344	924	989	2.094
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	647	377	537	540	473	419	525	369	426	1.959
Jöfnunarsjóður per íbúa þús kr.....	66	458	575	328	352	464	439	475	378	3
Aðrar tekjur per íbúa þús kr.....	1.040	1	228	324	194	322	380	79	185	132
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	179	52	598	601	505	589	620	78	27	246
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	1.879	80	437	1.680	113	698	202	239	295	333
Nettó skuldir á íbúa þús kr.....	1.398	-598	-392	1.576	-1.049	-92	-263	-227	-246	-2.430

Ársreikningur 2016

Samanburður á sveitarfélögum A + B

	6611 - Tjörnesh reppur	3506 - Skorrada lshreppur	3710 - Helgafells sveit	4901 - Árneshrepp ur
Fjöldi íbúa.....	59	58	52	46
Heildartekjur.....	37	0	45	60
Framlegð.....	16	0	4	3
Fjármagnsliðir.....	1	0	-2	1
Rekstramiðurstaða.....	16	0	-2	1
Veltufé frá (til) rekstrar.....	17	0	2	3
Heildarskuldir og skuldbindingar.....	6	0	46	15
Nettó skuldir (fráðregnar peningalegar eignir).....	-42	0	36	-26
EBITDA (framlegðarhlutfall).....	43%	#DIV/0!	8%	5%
Laun í hlutfalli af heildartekjum.....	13%	#DIV/0!	10%	51%
Annar rekstrarkostnaður í hlutfalli af heildartekjum.....	45%	#DIV/0!	82%	45%
Rekstramiðurstaða í hlutfalli af heildartekjum.....	43%	#DIV/0!	-6%	2%
Veltufé frá (til) rekstrar í hlutfalli af heildartekjum.....	45%	#DIV/0!	4%	6%
Fjárfestingar í hlutfalli af varanlegum rekstrarfjármunum.....	0%	#DIV/0!	0%	14%
Fjárfestingar í hlutfalli af skatttekjum.....	0%	#DIV/0!	0%	14%
Skuldahlutfall	17%	#DIV/0!	102%	25%
Skuldahlutfall nettó (að fráðregnum penl. eignum).....	-114%	#DIV/0!	80%	-44%
Skuldaviðmið.....	-107%	#DIV/0!	102%	-24%
Veltufjárhlfall.....	17,4	#DIV/0!	0,5	3,5
Veltufjárhlfall án eigin fyrirtækja.....	17,4	#DIV/0!	0,5	3,5
Veltufé f.rek. / Afborgun langt.skulda og skuldb.....	21,3	#DIV/0!	1,2	8,5
Vaxtab. skuldir og skuldb. með lífeyrisskb./ Veltufé f.rek. ár...	0	#DIV/0!	14	1
Heildartekjur per íbúa þús.kr.....	620	0	816	1.088
Skatttekjur per íbúa þús.kr.....	502	0	410	546
Jöfnunarsjóður per íbúa þús kr.....	112	0	327	301
Aðrar tekjur per íbúa þús kr.....	6	0	79	241
Laun og launat. per íbúa þús.kr.....	78	0	81	550
Heildarskuldir og skuldb. á íbúa þús.kr.....	103	0	832	276
Nettó skuldir á íbúa þús kr.....	-706	0	653	-477

Ársreikningi Skorradalshrepps hefur ekki verið skilað.

SAMGÖNGU- OG SVEITARSTJÓRNARRÁÐUNEYTIÐ

Sölvhólsgötu 7
101 Reykjavík
Sími 545 8200
postur@srn.is
www.srn.is